

Analýza životního pojištění v ING pojišťovně

Šárka Machálková

Bakalářská práce
2007

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně

Fakulta managementu a ekonomiky

Ústav financí a účetnictví

akademický rok: 2006/2007

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: Šárka MACHÁLKOVÁ

Studijní program: B 6208 Ekonomika a management

Studijní obor: Management a ekonomika

Téma práce: Analýza životního pojištění v ING pojišťovně

Zásady pro vypracování:

1. Formulujte podstatu životního pojištění na základě teoretických pramenů.
2. Provedte analýzu současné nabídky životního pojištění v ING pojišťovně.
3. Zhodnoťte výsledky provedené analýzy.

Rozsah práce: **cca 40 stran**
Rozsah příloh:
Forma zpracování bakalářské práce: **tištěná/elektronická**

Seznam odborné literatury:

- [1] CIPRA, T. **Pojistná matematika : teorie a praxe. 1. vyd.** Praha : EKOPRESS, 1999. 398 s. ISBN 80-86119-17-3.
[2] ČEJKOVÁ, V. **Pojišťovnictví.** Brno : Vydavatelství MU, 1997. 189 s. ISBN 80-210-1637-X.
[3] ČEJKOVÁ, V., ŘEZÁČ, F., ŠEDOVÁ, J. **Pojišťovnictví -- praktikum.** Brno : Vydavatelství MU, 1996. 206 s. ISBN 80-2101448-2.
[4] DUCHÁČKOVÁ, E. **Principy pojištění a pojišťovnictví. 2. vyd.** Praha : Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
[5] MERŠMÍD, J. aj. **Životní pojištění.** GRADA Publishing, spol. s r.o. Praha 2002. 1. vyd. ISBN 80-247-0146.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jan Janča**
Ústav financí a účetnictví
Datum zadání bakalářské práce: **12. března 2007**
Termín odevzdání bakalářské práce: **4. května 2007**

Ve Zlíně dne 12. března 2007

doc. PhDr. Vnislav Nováček, CSc.
děkan

doc. Dr. Ing. Drahomíra Pavelková
ředitel ústavu

ABSTRAKT

Název práce je Analýza životního pojištění v ING pojišťovně. V práci je vysvětlen pojem pojištění, pojišťovnictví, pojistný trh v minulosti i současnosti, životní pojištění a jeho druhy a také je zde uvedeno daňové zvýhodnění, které klientům životní pojištění umožňuje. Ale můžete zde najít spoustu dalších pojmů z oblasti pojišťovnictví. V praktické části je uvedena nabídka produktů ING pojišťovny a následná charakteristika vybraných produktů. Cílem práce je tedy zjištění, které produkty jsou vhodné pro dané skupiny obyvatel a vytvoření návrhů na konkurenceschopnost ING pojišťovny.

Klíčová slova: Pojišťovnictví, pojištění, pojistný trh, životní pojištění, daňové zvýhodnění, pojistné rezervy, pojistné události, ING pojišťovna.

ABSTRACT

The title of this work is the analysis of life insurance in the ING Insurance Company. The work explains the concept of insurance, the insurance system, the insurance market in the past and the contemporary insurance market, life insurance, tax allowances, that life insurance allows. But you can also find other concepts from the sphere of insurance systems. The practical part mentions the insurance product range of The ING Insurance Company and the characteristic of selected products. The aim of my work is to discover, which products are suitable for a given group of the population and the creation of suggestions to increase the competitive advantage of the ING Insurance Company.

Keywords: Insurance system, insurance (insuring), insurance market, life insurance, tax allowance, technical reserves, claims, the ING Insurance Company.

Ráda bych poděkovala hlavnímu konzultantovi mé bakalářské práce paní Ing. Jarmile Lexové, která mi poskytla potřebné informace, praktické rady a připomínky a věnovala mi potřebný čas v průběhu zpracování mé bakalářské práce.

Dále děkuji vedoucímu mé bakalářské práce panu Ing. Janu Jančovi za odborné vedení a cenné rady.

OBSAH

ÚVOD	9
I TEORETICKÁ ČÁST	10
1 VÝVOJ POJIŠTĚNÍ	11
1.1 POJIŠTĚNÍ V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY PO DRUHÉ SVĚTOVÉ VÁLCE	12
1.2 POJIŠTĚNÍ V PODMÍNKÁCH ČESKÉ REPUBLIKY V DEVADESÁTÝCH LETECH	13
1.3 ZNOVUOBNOVENÍ POJISTNÉHO TRHU	14
2 POJIŠTĚNÍ	15
2.1 ZÁKLADNÍ KLASIFIKACE POJIŠTĚNÍ	17
2.1.1 Soukromé (komerční) pojištění	17
2.1.2 Sociální pojištění	17
2.1.3 Zdravotní pojištění	17
2.2 KLASIFIKACE POJIŠTĚNÍ Z PRÁVNÍHO HLEDISKA.....	18
2.2.1 Zákonné pojištění	18
2.2.2 Smluvní pojištění	18
3 POJIŠŤOVNICTVÍ	19
3.1 ZÁKLADNÍ POJMY A ÚDAJE	19
3.2 DOZOR NAD POJIŠŤOVNICTVÍM	20
4 POJIŠTĚNÍ JAKO OCHRANA PROTI RIZIKŮM	21
5 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ	22
5.1 ČLENĚNÍ ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ:	23
5.1.1 Rizikové životní pojištění	23
5.1.2 Kapitálové životní pojištění	24
5.1.3 Pojištění pro případ dožití	25
5.1.4 Investiční pojištění	25
5.1.5 Důchodové pojištění.....	26
5.2 REZERVA POJISTNÉHO ŽIVOTNÍCH POJIŠTĚNÍ	27
5.3 VÝHODY ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	27
6 PŘIPOJIŠTĚNÍ	28
6.1 ÚRAZOVÉ PŘIPOJIŠTĚNÍ	28
6.2 ZPROŠTĚNÍ OD PLACENÍ POJISTNÉHO.....	28
6.3 VÝHRADA VRÁCENÍ POJISTNÉHO V PŘÍPADĚ SMRTI POJIŠTĚNÉHO	29
6.4 POJIŠTĚNÍ PRO PŘÍPAD NEMOCI	29
6.5 POJIŠTĚNÍ ZÁVAŽNÝCH ONEMOCNĚNÍ.....	29
7 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ A JEJICH DŮVODY	30
II PRAKTICKÁ ČÁST	31
8 ING CELOSVĚTOVĚ	32

8.1	HISTORIE A SOUČASNOST ING GROUP.....	32
8.1.1	ING Group a její úspěchy.....	32
9	ING V ČESKÉ REPUBLICCE.....	33
9.1	HISTORIE	33
9.2	NABÍDKA ING	33
9.2.1	Produkty ING	34
9.3	SWOT ANALÝZA.....	35
9.4	POSTUP ING PŘI SESTAVOVÁNÍ SMLOUVY	38
10	KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ V ING	40
10.1	TYPY KAPITÁLOVÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ:.....	40
10.1.1	Kapitálové životní pojištění 2140	40
10.1.2	Kapitálové důchodové pojištění 3210	40
10.1.3	Kapitálové důchodové pojištění 3240.....	41
10.1.4	Stipendijní pojištění 5050	41
10.2	VÝNOSY U KAPITÁLOVÉHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	42
10.3	FAKTA O ŽIVOTNÍM KAPITÁLOVÉM POJIŠTĚNÍ	42
10.3.1	Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění	42
11	INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ.....	43
11.1	PŘEHLED FONDŮ ING	43
11.2	INVESTIČNÍ STRATEGIE	44
11.3	TYPY INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ	45
11.3.1	Investiční životní pojištění U140	45
11.3.2	Životní pojištění INVESTOR PLUS T150	45
11.3.3	Životní pojištění INVESTICE T210	46
11.3.4	Dětské investiční životní pojištění JUNIOR PLUS	46
11.4	VÝHODY A NEVÝHODY INVESTIČNÍHO ŽIVOTNÍHO POJIŠTĚNÍ.....	47
12	SROVNÁNÍ INVESTIČNÍHO A KAPITÁLOVÉHO POJIŠTĚNÍ NA ZÁKLADĚ VÝPOČTŮ.....	48
12.1	PŘIPOJIŠTĚNÍ	49
13	POJIŠTĚNÍ RODINA.....	50
13.1	OBSAH POJIŠTĚNÍ PRO PRVNÍHO POJIŠTĚNÉHO	50
13.2	OBSAH POJIŠTĚNÍ PRO DRUHÉHO POJIŠTĚNÉHO	50
13.3	MOŽNOSTI V TOMTO TYPU POJIŠTĚNÍ.....	51
14	NÁVRHY A DOPORUČENÍ	53
14.1	NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO KLIENTA	53
14.2	NÁVRHY A DOPORUČENÍ PRO ING POJIŠŤOVNU	54
	ZÁVĚR	55
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY.....	56

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ	58
SEZNAM TABULEK.....	59
SEZNAM PŘÍLOH.....	60

ÚVOD

Pro svou bakalářskou práci jsem si vybrala téma Analýza životního pojištění v ING pojišťovně. Toto téma jsem si vybrala z toho důvodu, že pojistný trh se stále vyvíjí a uzavření vhodného životního pojištění je velmi důležitým rozhodnutím, které není dobré činit bez předchozího dobrého uvážení.

Jako cíl své bakalářské práce jsem si stanovila prezentaci o faktech pojišťovnictví a přiblížení pojišťovnictví veřejnosti. Tato bakalářská práce je zaměřena na životní pojištění. Má-li totiž životní pojištění krýt vybraná životní rizika v dostatečné výši, nebývá mnohdy levnou záležitostí. Špatně zvolené životní pojištění pak nejenže neplní funkci, kterou plnit má, ale stane se také neefektivním investováním peněz.

V teoretické části jsem se zaměřila na vysvětlení podstaty pojišťovnictví, pojmu pojištění a jeho členění, zmínila jsem se i o historii pojišťovnictví a o současných podmínkách na pojistném trhu. Je možné se zde dočíst také o produktech životního pojištění nabízených v České republice, o daňovém zvýhodnění, o výhodách životního pojištění a možných připojištění, které si klienti mohou sjednat.

Zdroje informací pro teoretickou část jsem čerpala z odborné literatury z oblasti pojišťovnictví.

V praktické části jsem se zaměřila přímo na ING pojišťovnu, na její historii a její současné postavení na trhu. Provedla jsem SWOT analýzu a díky absolvování praxe v této pojišťovně jsem také mohla uvést, jakých postupů pojišťovna využívá pro sestavení pojistné smlouvy s klientem. Dále jsem zmínila nabídku produktů ING a podrobněji jsem popsala vybrané druhy pojištění. Ty jsem mezi sebou porovnávala z hlediska výhod a nevýhod, ale také skutečnosti, pro jakou klientelu jsou jednotlivá pojištění nejvhodnější. V práci jsem také uvedla nový výrobek ING pojišťovny. V závěru jsem vyjádřila své rady určené klientům, které souvisí s uzavřením smlouvy a návrhy a doporučení pro ING pojišťovnu na zvýšení konkurenceschopnosti.

Informace potřebné k sestavení praktické části jsem získala na základě osobních pohovorů, propagačních brožur, sazebníků, manuálů, všeobecných pojistných podmínek, počítačové databáze a dalších interních zdrojů.

I. TEORETICKÁ ČÁST

1 VÝVOJ POJIŠTĚNÍ

Nahodilé události jako živelní katastrofy, osobní neštěstí jako úrazy, ztráta živitele vedly odedávna k úvahám o různých způsobech vyrovnávání se s těmito nahodilými událostmi ovlivňujícími životy lidí.

První úvahy o pojištění jsou velice staré. Již kolem roku 2000 př. n. l. a byly spojeny především se vzájemným krytím ztrát, hlavně v souvislosti s krytím výdajů na pohřby a také v souvislosti s přepravou zboží pomocí karavan. Často je těžké odlišit v tomto období pojišťovací činnost od činnosti podpůrné a charitativní.

Během dlouhého vývoje pojištění v tomto období lze ve vývoji pozorovat dvě základní tendence:

- vývoj od všeobecně formulované vzájemné pomoci k určité konkretizaci vzájemné pomoci s upřesněním okruhu pojistných událostí;
- vývoj od následného rozvrhu výdajů na pojistná plnění k praxi pravidelných pevně stanovených příspěvků pro členy spolků.

Pro druhou polovinu 18. století je pro pojišťování typická institucionalizace pojišťovnictví. Na našem trhu vznikla První česká vzájemná pojišťovna roku 1827. Hlavními pojistnými odvětvími, která se v tomto období uplatňují, jsou pojištění požární, námořní a pojištění životní [7].

Pojišťovnictví jako významné odvětví ekonomiky se utvářelo nejdříve v přímořských státech Evropy a s určitým zpožděním ve vnitrozemských státech.

Od počátku 19. století je pro pojištění typické, že se stává předmětem podnikání, je tedy chápáno jako užitečný druh obchodní činnosti. V tomto období se začínají prosazovat pojišťovny ve formě akciových společností.

Pojištění se začíná prosazovat v širších vrstvách obyvatelstva, než tomu bylo v předchozím období. Rozšiřují se vědecké základy pojištění, zejména pojistná matematika a začíná se uplatňovat zajištění [7].

Zajišťovací činností se rozumí v České republice dle zákona o pojišťovnictví dělení rizik vzniklých v souvislosti s pojišťováním. I tato činnosti má sloužit k podpoře a rozvoji pojišťovnictví, k zajištění splnitelnosti závazků pojišťovny. Zajištění je vlastně pojištění

rizika, které na sebe převzal pojistitel a zaplacením zajistného přenáší pojišťovna na zajistitele část pojistného rizika [4].

Od konce 19. století se postupně ukazuje skutečnost, že státy v souvislosti s rozvojem hospodářství a monopolizace určitým způsobem do pojišťovnictví zasahují. Státní zásahy se projevují ve dvou směrech:

1. Dochází postupně ke vzniku a uplatnění sociálního pojištění v jednotlivých zemích.
2. Dochází k regulaci komerčního pojištění.

Dochází ke změně poměru mezi majetkovým a životním pojištěním ve prospěch pojištění životního, které bývá v jednotlivých zemích státem zvýhodňováno zejména prostřednictvím daňových úlev, neboť životního pojištění se využívá jako jedno z vestavěných stabilizátorů v ekonomice [7].

1.1 Pojištění v podmínkách České republiky po druhé světové válce

Do roku 1945 působilo v Československu více než 700 pojišťoven a pojišťovacích spolků. V roce 1945 došlo ke znárodnění pojišťoven a jejich počet byl omezen na pět. V roce 1948 byla vytvořena jedna státní pojišťovna, v roce 1968 v souvislosti s federalizací byla rozdělena na Českou státní pojišťovnu a Slovenskou státní pojišťovnu.

Pojišťovnictví v našich podmínkách prošlo specifickým vývojem v období uplatňování centrálně řízené ekonomiky. Fungování pojišťovnictví v období centrálně plánované ekonomiky bylo ovlivněno celkovými ekonomickými podmínkami, což se projevilo v celé řadě modifikací pojištění oproti pojištění v tržních ekonomikách. Pro pojištění v tomto období lze vymezit následující základní charakteristické rysy:

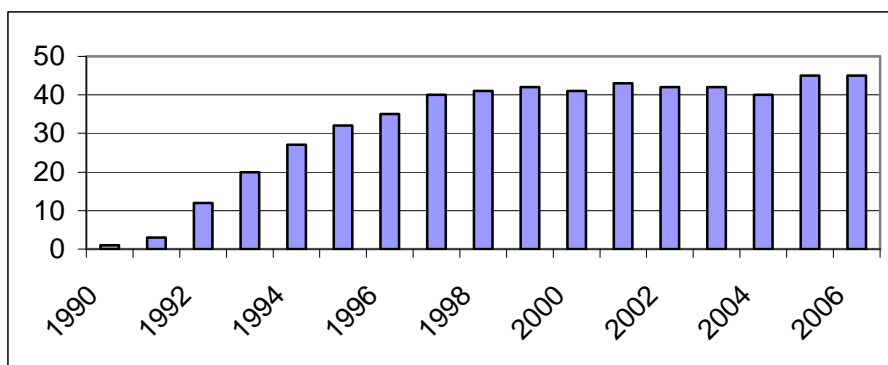
- existovala jedna státní pojišťovací instituce, která měla monopolní postavení, neexistovala konkurence v pojišťovnictví, nebylo zapotřebí státního dozoru nad pojišťovnictvím, za výsledky hospodaření pojišťovny nesl odpovědnost stát;
- vysoké zdanění hospodářských výsledků státní pojišťovny;
- státní pojišťovna provozovala poměrně úzký sortiment služeb;

- vysoké úrovně dosahovalo provozování zahraničního pojištění, neboť bylo třeba uchovat konkurenceschopnost a rovnoprávný styk s pojišťovny na zahraničních trzích [7].

1.2 Pojištění v podmínkách České republiky v devadesátých letech

V období po vydání Zákona o pojišťovnictví č. 185/1991 Sb. nastal rozpad monopolu a začaly vznikat nové pojišťovny. Tímto Zákonem o pojišťovnictví byly vytvořeny podmínky pro zrušení dřívější České státní pojišťovny. Udělením povolení Ministerstva Financí České republiky a Slovenské republiky, jako dozorčích orgánů nad pojišťovnictvím, mohly od té doby na území České a Slovenské federativní republiky podnikat v pojišťovnictví i další pojišťovny, založené v právní formě akciové společnosti, státního podniku a družstva. Rozdělením federativního státu k 1. 1. 1993 se vytvořily podmínky pro samostatný rozvoj českého pojistného trhu. Po vydání tohoto zákona také došlo k obnovení pojistného trhu, který je charakteristický působením řady pojišťoven, které nabízí širokou škálu pojistných produktů, obnovení existence regulačního státního orgánu.

V průběhu devadesátých let dvacátého století se situace v oblasti pojišťovnictví významně změnila v souvislosti jednak s obecnými ekonomickými změnami, legislativními změnami a změnami ve významu pojištění v ekonomice. České pojišťovnictví se vyvíjí v tržním prostředí v souladu s normami Evropské unie. Rozšířila se mezinárodní spolupráce jak na úrovni státu, tak i v rámci České asociace pojišťoven [7, 2].

Graf 1 Počet pojišťoven na českém trhu [7]

V průběhu posledních šestnácti let došlo k růstu počtu pojišťoven na pojistném trhu [7].

1.3 Znovuobnovení pojistného trhu

Jen málo oblastí našeho hospodářství prodělalo na počátku devadesátých let tak intenzivní vývoj, jako právě pojišťovnictví. Hybnou silou rozvoje byla nutnost finančního zajištění pro případ škod, bez níž se moderní soukromá společnost neobejde. Státní monopol jediného pojistitele nahradilo v krátké době konkurenční prostředí, jehož základem je současných několik desítek ústavů. Členů České asociace pojišťoven je nyní 28.

V současné době je pro Českou republiku specifickým prvkem relativně malý podíl životního pojištění, což není v souladu s celosvětovým trendem. V posledních letech však dochází k nárůstu tohoto podílu. Zatímco v roce 2000 to bylo jen 32 %, o rok později se podíl životní složky zvýšil na 35 % a v roce 2002 již na 38 %. Pokud se budou naše podniky více angažovat ve prospěch zaměstnanců, lze očekávat, že se brzy přiblížíme poměrům v Německu, kde je podíl životní složky ve výši 45 %.

Česká republika má podíl na světovém trhu jen 0,09 %. Přepočtené přijaté pojistné za rok 2001 bylo 2123 mil. USD a meziroční nárůst upravený s ohledem na inflaci dosáhl 9,3 %. Na pojištění se u nás vydává 4,0 % hrubého domácího produktu, což je výrazně menší podíl než v USA, kde se pojištění vydává na 9 % HDP. V EU je to 8,8 % a v Japonsku 11,1 %. Na jednoho občana připadá přijaté pojistné ve výši 206,4 USD, ve Švýcarsku, které je v tomto kritériu na prvním místě je to zhruba 21 krát tolik [8].

2 POJIŠTĚNÍ

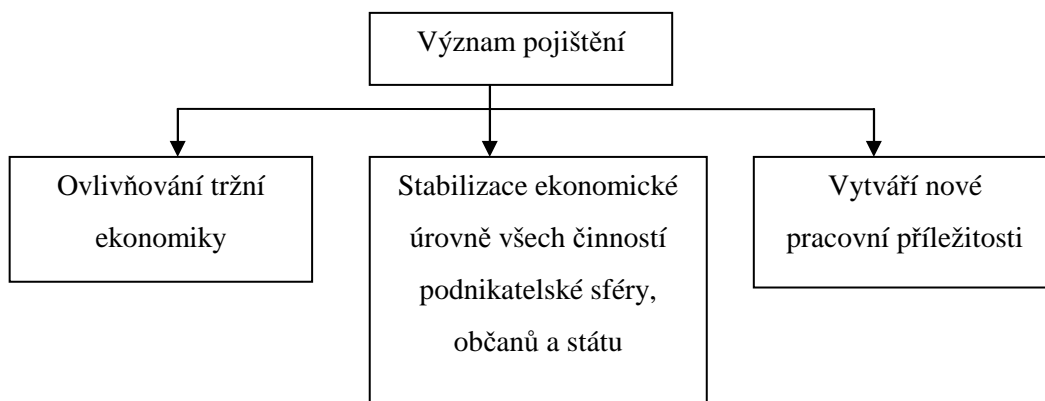
Pro každého člověka je příznačná nepřehledná řada nejistot a nahodilostí. Pojištění můžeme z tohoto hlediska chápat jako nástroj finanční eliminace negativních důsledků nahodilosti. Původní myšlenky o pojištění vznikly na zásadách vzájemnosti s cílem pomáhat v situacích, kdy se jednotlivec nemůže ubránit vzniku škody a krýt její následky. Ekonomický subjekt má dvě možnosti, jak se finančně vyrovnat s nahodilými událostmi. Může je krýt z vlastních zdrojů, což představuje samopojištění, nebo může využít pojištění a to tak, že převede riziko na instituci provozující pojištění. Pojištění nemůže ovlivňovat výskyt náhodných událostí, vznik škod. Pojištění ale finančně eliminuje dopad nahodilých událostí.

Všechny změny ve společnosti se přímo odrážejí i v pojišťovací činnosti. Rozvoj vědy, techniky a kultury přináší na trh nové moderní výrobky, nové činnosti a s tím i nová rizika, se kterými musí pojišťovna, podniky a podnikatelé počítat a kalkulovat. Pojišťovny musí proto soustavně připravovat nové pojistné produkty a sledovat vývoj v celé ekonomice. Měly by sledovat vývoj HDP, inflace, růst cen, růst zaměstnanosti, pohyb peněžních příjmů, demografických údajů apod.

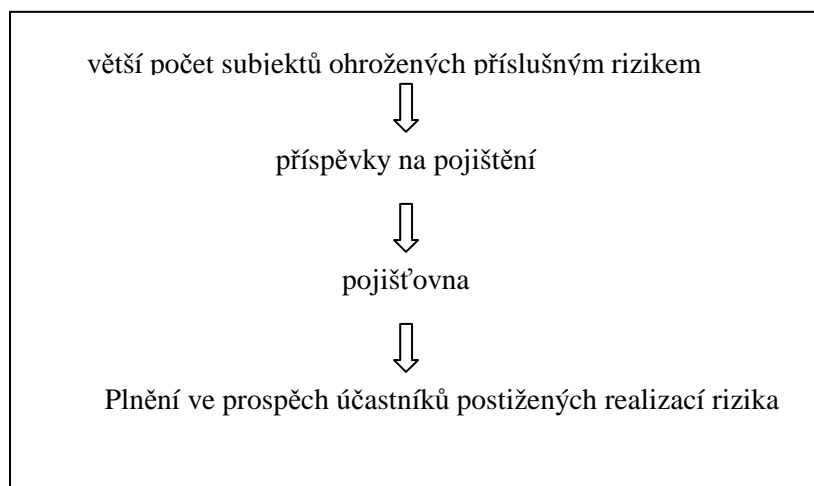
Jelikož je málo takových rizik, která není možné pojistit, zasahuje pojišťovací činnost do všech oblastí hospodářského a sociálního života společnosti. Každý výkyv v ekonomické situaci firem a podniků a v životní úrovni občanů má bezprostřední vliv na zájem o pojištění. Tento zájem v krizových obdobích klesá a v době konjunktury stoupá.

Z pohledu finanční kategorie představuje pojištění tvorbu, rozdělování a užití pojistného fondu k úhradě peněžních potřeb ekonomických subjektů, které jsou v jednotlivých případech náhodné a vcelku odhadnutelné. Může jít o potřeby:

- které jsou peněžně ocenitelné, a to jak potřeby konkrétní, které lze přímo peněžně vyčíslit, tak potřeby abstraktní, které nelze bezprostředně vyčíslit;
- u kterých platí, že pro jednotlivý subjekt je problematický odhad toho, zda dojde k nahodilé události a jak velké příslušné potřeby vzniknou, ale vcelku lze odhadnout výskyt a rozsah událostí pomocí statických propočtů [1, 7, 2].

Obr. 1 Význam pojištění [2]

Obr. 2 Vyrovnání rizika pomocí pojištění [2]

Pojištění se zabývá pouze jevy náhodného charakteru, jejichž důsledkem je vznik nějaké škody. Takové jevy se v této souvislosti označují jak *pojistná rizika*, a pokud dojde k jejich realizaci, mluví se většinou o *pojistné události*, při níž pojišťovna podle sjednané pojistné smlouvy vyplácí *pojistné plnění*.

Jedná se vždy o finanční náhrady. Jiné krytí než finanční nelze od pojišťovny nebo penzijního fondu očekávat [1].

Pojištění patří mezi finanční služby. Předmětem této finanční služby je za úplatu poskytnutá pojistná ochrana. Pojištění přesouvá část finančních prostředků tam, kde jsou v daném okamžiku třeba.

Pojištění je také důchodovou kategorií, protože prostřednictvím pojištění dochází k důchodové stabilizaci ekonomických subjektů [7].

2.1 Základní klasifikace pojištění

2.1.1 Soukromé (komerční) pojištění

- **pojištění osob**, které se případně dále dělí např. na kapitálové životní pojištění s výplatou pojistné částky v případě pojistné události a důchodové pojištění s výplatou důchodu;
- **pojištění majetku**, tj. pojištění majetku pro případ jeho poškození, zničení, ztráty a odcizení nebo jiných škod, které na něm vzniknou;
- **pojištění odpovědnosti za škody**;
- **úrazové pojištění**;
- **soukromé zdravotní a nemocenské pojištění**.

Někdy se pojištění majetku, pojištění odpovědnosti, úrazové pojištění a soukromé zdravotní a nemocenské pojištění označují souhrnně jako neživotní pojištění, zatímco termín životního pojištění je vyhrazen pro pojištění osob. Skutečnost, že se úrazové a soukromé zdravotní pojištění zařazují mezi neživotní pojištění, přestože se týkají osob, je dána jejich administrativní podobností s neživotním pojištěním [1].

2.1.2 Sociální pojištění

Zabezpečuje úhradu dávek pro případ pracovní neschopnosti, která může být dočasná. Mluvíme o nemocenském pojištění. Nebo neschopnost trvalá v důsledku věku či invalidity a pak se jedná o důchodové či penzijní pojištění garantované státem či prostřednictvím penzijních fondů [1].

2.1.3 Zdravotní pojištění

Zdravotní pojištění je v našich podmínkách organizačně i finančně odděleno od sociálního pojištění.

V podmínkách České republiky dnes působí Všeobecná zdravotní pojišťovna a některé tzv. rezortní, oborové, podnikové a další zdravotní pojišťovny [7].

2.2 Klasifikace pojištění z právního hlediska

2.2.1 Zákonné pojištění

Jeho povinnost ukládá zákon, přičemž se nesjednává pojistná smlouva. Právní předpis určuje všechny náležitosti pojistného vztahu včetně pojišťovny, která pojištění vykonává, výši pojistného, pojistné podmínky apod. Pojištění je dále v platnosti bez ohledu na to, jestli bylo nebo nebylo zaplacené pojistné na příslušné období. Nezaplacením pojistného se porušuje zákon se všemi důsledky, které z toho vznikají a jsou uvedeny v právním předpise. V moderním hospodářství se od této formy pojištění ustupuje, protože jde o příkazovou formu, která omezuje rozhodování pojištěného i pojistitele. Z tohoto důvodu se zákonná pojištění přetransformovávají na smluvní povinná pojištění.

2.2.2 Smluvní pojištění

- **povinné smluvní pojištění:** zde právní předpis určuje povinnost sjednat toto pojištění formou pojistné smlouvy jako podmínku provozování určité činnosti. Není-li pojistná smlouva na pojistné riziko uzavřena, nepovolí příslušný orgán výkon této činnosti. Pojištění je zaměřené na odpovědnost za škodu, která může touto činností vzniknout. Jedná se např. o pojištění odpovědnosti provozovatelů civilních letadel. Rozvojem tržního hospodářství se tato forma rozšiřuje i na další skupiny činností, jak je činnost advokátů, lékárníků, auditorů, daňových poradců, licenčních zástupců apod.;
- **dobrovolné smluvní pojištění:** sjednává se na základě dobrovolného rozhodnutí klienta formou pojistné smlouvy [1, 5].

3 POJIŠŤOVNICTVÍ

3.1 Základní pojmy a údaje

Pojišťovnictví je specifické odvětví ekonomiky, které zabezpečuje finanční eliminaci rizik ovlivňujících činnost lidí. Zahrnuje všechny pojišťovací instituce, které mají právní oprávnění k podnikání v pojištění v dané ekonomice, ve všech jejich formách.

V jednotlivých zemích se uplatňuje různý přístup k pojetí pojmu pojišťovnictví z hlediska zahrnování institucí do tohoto odvětví ekonomiky. Pojišťovnictví v řadě zemí zahrnuje kromě institucí komerčního pojišťovnictví instituce zabývající se povinným zdravotním pojištěním, někdy rovněž pojišťovny sociální. V podmínkách České republiky se do pojišťovnictví zahrnují instituce zabývající se z různého pohledu komerčním pojištěním.

V podmínkách České republiky se chápe pod pojmem pojišťovnictví specifické odvětví ekonomiky zabývající se pojišťovací, zajišťovací a zprostředkovatelskou činností v oblasti komerčního pojištění a s tím spojenými činnostmi [7].

Pojišťovnictví patří mezi finanční služby a jako jedna z klíčových oblastí hospodářství má především následující úkoly [1]:

- zajistit pojistnou ochranu občana či individuálního subjektu;
- přispět k bezporuchovému chodu ekonomiky státu;
- konkurovat či spolupracovat s bankovním sektorem na finančním trhu.

V důsledku toho má dvě stránky [1]:

- etickou stránku, která se projevuje v solidaritě ostatních pojištěných s postiženým;
- výdělečnou stránku, neboť se jedná o prosperující odvětví pro podnikání. To platí především o životních pojišťovnách, zisky plynoucí z pojištění majetku totiž začínají v posledních letech celosvětově klesat.

Hlavními profesními složkami současného pojišťovnictví jsou [1]:

- ekonomie a finance (investiční činnost, marketing, účetnictví, daně apod.);
- pojistné právo (formulace pojistných podmínek, soudní spory s klienty apod.);
- pojistná matematika.

Mezi instituce, které se zahrnují pod pojem pojišťovnictví, patří [7]:

- pojišťovny a zajišťovny
- pojišťovací zprostředkovatelé
- státní dozor nad pojišťovnictvím
- asociace pojišťoven
- finanční instituce zabývající se pojištěním vedle pojišťoven, např. banky
- poradenské a ostatní firmy v oblasti pojišťovnictví

3.2 Dozor nad pojišťovnictvím

Prezident republiky Václav Klaus podepsal dne 21. 2. 2006 zákon, který umožní integrovat dohled nad finančním trhem do České národní banky. Od 1. 4. 2006 tak převzala ČNB agendu Komise pro cenné papíry, Úřadu pro dozor nad pojišťovnictvím a penzijním připojištěním a Úřadu pro dohled nad družstevními záložnami. Vznikl tak jednotný dohled nad finančním trhem v ČR, jehož přínosem jsou zejména nižší náklady pro stát i finanční instituce a zkvalitnění dohledu.

Spolu s integrací dohledu došlo od 1. 4. 2006 i ke změnám v procesu přípravy právních předpisů upravujících finanční trh. Odpovědnost za přípravu zákonů v oblasti finančního trhu je nyní svěřena Ministerstvu financí, což představuje výraznou změnu oproti předcházejícímu stavu, kdy návrhy zákonů v oblasti bankovního práva připravovala ČNB.

ČNB se bude na přípravě zákonů nadále podílet ve formě expertní spolupráce. Návrhy prováděcích právních předpisů pro všechny sektory finančního trhu bude naopak připravovat ČNB za expertní spolupráce MF. Jako poradní orgán bankovní rady ČNB je od 1. 4. 2006 zřízen Výbor pro finanční trh [17].

Před touto změnou vykonávalo státní dozor nad pojišťovnictvím Ministerstvo financí ČR dle ze zákona č. 363/1999 Sb., o pojišťovnictví. Státní dozor v pojišťovnictví byl od roku 1993 konstituován na Ministerstvu financí jako odbor, jehož činnost byla od roku 1994 rozšířena o státní dozor nad penzijními fondy [9].

4 POJIŠTĚNÍ JAKO OCHRANA PROTI RIZIKŮM

Na pojištění tedy lze pohlížet jako na ochranu proti pojistným rizikům. Pojištěný přenesse svá rizika na pojistitele - pojišťovnu, penzijní fond, stát, který při dostatečně velkém množství rizik podobného charakteru je schopen celkově převzít rizika s využitím inkasovaného pojistného nejen zvládat, ale případně je učinit předmětem výnosné komerční činnosti.

Pojistná rizika mohou být klasifikována podle různých hledisek:

- *čisté riziko* – je prokazatelně náhodného charakteru;
- *objektivní rizika* – je dáno objektivními faktory jako je např. věk, pohlaví, profese apod.;
- *morální riziko* – nastává v situaci, kdy pojištěný nepreferuje jednoznačně zábrannou činnost před vznikem škody;
- *osobní riziko* – riziko předčasné smrti;
- *živelní riziko* – riziko přímých škod na majetku;
- *vodovodní riziko* – riziko způsobené vodou vytékající z vodovodních zařízení;
- *dopravní riziko* – riziko škod vzniklých v souvislosti s dopravním prostředkem;
- riziko odcizení a vandalství;
- *šomážní riziko* – riziko přerušení provozu nebo výroby v důsledku havárie;
- *strojní riziko* – riziko poruchy strojního zařízení;
- *zemědělské riziko*;
- *odpovědnostní riziko*;
- *sociálně-politické riziko*.

V pojišťovací praxi se oceňováním rizika zabývají vyškolení pracovníci, kteří se většinou specializují na určitou oblast pojištění. Výsledkem jejich inspekce bývá tzv. riziková zpráva, na jejímž základě se navrhuje možná nápravná opatření a pak se sestavuje příslušný pojistný plán [1].

5 ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Životní pojištění má poměrně dlouhou tradici, je spojeno se vznikem pojištění. Historicky bylo v popředí riziko smrti, dále zabezpečení pohřbu a podpory pro pozůstalé. Soudobé pojištění představuje souhrn různých druhů pojištění, která kombinují nebo sdružují dvě základní rizika:

- riziko smrti – pojištěný v pojistné smlouvě určí osobu, které má pojistnou událostí vzniknout právo na plnění;
- pro případ dožití – představuje dlouhodobý proces spoření formou placení pojistného. Tuto část pojistného komerční pojišťovna ukládá do rezerv životního a důchodového pojištění. Takto vytvořené rezervy jsou velmi vhodné k tomu, aby jich bylo použito na finančním trhu.

Životní pojištění je pojištění, které se orientuje na riziko dožití nebo úmrtí. Jeho charakteristickým rysem je, že v každém případě pojišťovna vyplatí pojistné plnění. Základním principem pojištění je vyplatit dohodnutou pojistnou sumu v případě, že se pojištěný dožije datumu dohodnutého v pojistné smlouvě, nebo při předčasném úmrtí. Pojištění může být navíc kombinované s podílem pojištěného na přebytcích pojištění nebo na zisku z investovaných prostředků uložených v pojišťovně. Tento podíl se často realizuje ve formě prémie, případně i valorizace pojistných částek. V případě osvobození od placení zase pojišťovna zaručuje, že všechny nároky vyplývající z pojištění budou zachovány, přestože pojištěný nebude platit pojistné. Osvobození od placení pojistného se realizuje v případech, kdy se pojištěný stane trvale invalidním a uplatňuje se po celou dobu jeho invalidity. Životní pojištění mají širokou variabilitu. Mezi tato pojištění se zařazují i důchodová pojištění [2].

U všech životních pojištění, hlavně u pojištění pro případ smrti nebo pojištění pro případ invalidity, respektive důchodovém pojištění je uzavření smlouvy závislé na zdravotním stavu pojišťovaného. U některých pojištěních je předepsaná lékařská prohlídka a sjednání pojištění je vázáno na výsledek lékařské prohlídky.

Tarifním parametrem pro životní pojištění je vstupní věk, pojistná doba, doba placení pojistného, druh pojistné události. Nejnižší vstupní věk u životního pojištění v České

republiky je 18 let, nejvyšší vstupní věk je potom 65 let. Termín, do kterého je pojišťovna povinna plnit pojistné plnění je 85 let [2].

V rámci životního pojištění lze v České republice sjednat [2]:

- pojištění pro případ smrti nebo dožití
- pojištění pro případ smrti
- trvalé pojištění pro případ smrti
- pojištění úrazu
- pojištění léčebných výloh v zahraničí.

5.1 Členění životního pojištění:

V zásadě existují tyto typy pojištění, přestože mohou mít více jmen a aspektů:

1. Rizikové životní pojištění
2. Kapitálové životní pojištění
3. Důchodové životní pojištění
4. Investiční životní pojištění

5.1.1 Rizikové životní pojištění

Rizikové životní pojištění je typem životního pojištění, kdy pojištěný platí výlučně za to, že je pojištěn na určitou částku na smrt. Veškeré pojistné „propadá“ pojišťovně v případě, že se pojištěný dožije konce doby pojištění. V takovém případě nedostane od pojišťovny nazpět vůbec nic. Jako rizikové pojištění se označuje pojištění pro případ invalidity nebo také úrazové pojištění.

V rizikovém pojištění pravděpodobnost realizace pojistné události se po dobu trvání pojištění v čase výrazně nemění a tak část pojistného se spotřebovává v průběhu pojistné doby, nevytváří se rezervy, jak je tomu u pojištění rezervotvorného.

Z druhého pohledu je ovšem rizikové životní pojištění nejlevnějším pojištěním na smrt.

Rizikové životní pojištění je vhodné zejména tehdy, jste-li schopni zhodnocovat své peníze lépe jiným způsobem, než pokud je investujete právě prostřednictvím pojištění, tj. prostřednictvím pojištění kapitálového či investičního.

Nevýhodou rizikového pojištění je i to, že si vložené prostředky do pojištění nemůžete odečíst z daní, jako je tomu u kapitálového a investičního životního pojištění [10].

5.1.2 Kapitálové životní pojištění

Kapitálové životní pojištění lze chápat jako smlouvu mezi pojistníkem a pojišťovnou. Pojistník se zavazuje platit pojišťovně pravidelnou platbu – pojistné. Pojišťovna mu za to garantuje výplatu určité částky po skončení pojistné doby nebo garantuje vyplacení této částky během pojistné doby při úmrtí pojištěného. Z uvedeného důvodu patří kapitálové životní pojištění do kategorie pojištění na smrt a na dožití. Pojištěnému či oprávněné osobě jsou vyplaceny peníze i v případě smrti i v případě dožití se konce pojistné doby.

Tím, že pojišťovna pojištěnému garantuje výplatu určité částky na konci doby pojištění, představuje kapitálové pojištění také jistou formu ukládání peněz. Pojišťovna totiž pojištěnému vyplácí rovněž určité podíly z výnosů, jež získává z kapitálu vybraném na pojistném. Jelikož se pojišťovna u kapitálového životního pojištění zaváže vyplatit pojištěnému za určitou dobu jeho pojistnou částku, musí pojistné investovat takovým způsobem, aby měla požadovanou částku na konci pojistné doby též k dispozici. Tyto prostředky z pojistného musí tedy být po odečtení nákladů pojišťovny investovány velmi bezpečně.

Toto pojištění v sobě tedy kombinuje pojistnou ochranu a vytváření úspor. Po celou dobu jeho trvání je klient pojištěný proti riziku nešťastné události a současně spoří. Ideální je uzavřít kapitálové životní pojištění během ekonomicky aktivního života, kdy poskytuje potřebnou pojistnou ochranu. Pojistnou částku pak můžete využít pro zabezpečení financí v důchodovém věku.

Právě kvůli bezpečnosti investic pojišťoven a kvůli zabezpečení schopnosti pojišťoven hradit včas své závazky k pojištěným, jsou způsoby investování pojistného velmi přísně regulovány právními předpisy. Na základě tlaku zákona o pojišťovnictví na bezpečnost investic pojišťoven pramení také hlavní nevýhoda kapitálového pojištění. Aby byly

pojišťovny finančně stabilní, investují peníze z pojistného nejvíce do termínovaných vkladů a dluhopisů, jenž však poskytují relativně nízké výnosy.

Kapitálové životní pojištění je proto poněkud nevýhodným nástrojem ke spoření zejména z důvodu, že poskytuje relativně nízké (ale bezpečné) výnosy, a to i přesto, že se uzavírá na dlouhou dobu, a výnosy by tudíž měly být vyšší. Pojišťovny totiž nesmí prostředky z pojistného investovat do dlouhodobých nástrojů - akcií, které by majitelům pojištění přinášely vysoké výnosy odpovídající časovému horizontu pojištění v délce několika desítek let.

I přes nástup nových produktů zůstává smíšené pojištění historicky nejprodávanějším životním pojištěním [10].

5.1.3 Pojištění pro případ dožití

U pojištění pro případ dožití může nastat pouze jedna pojistná událost a tou je dožití se pojištěného sjednaného věku. Jedná se spíše o tvorbu úspor pojistníkem, kdy je využita možnost sjednat, díky garantované pojistně technické úrokové míře, i na dlouhé období minimální zhodnocení.

Hlavní nevýhodou je skutečnost, že pokud pojistná událost nenastane, pojištění zaniká bez náhrady [6].

Pojištění pro případ úmrtí, pojištění pro případ dožití, či kombinované pojištění patří mezi pojištění rezervotvorné. Část pojistného se tedy odkládá jako rezerva na události, které jednoznačně vzniknou v budoucnosti. Pravděpodobnost realizace pojistné události různých rizik roste v čase a podstatná část pojistného se ukládá do rezerv na životní pojištění [4].

5.1.4 Investiční pojištění

Charakter investičního životního pojištění je od kapitálového pojištění naprosto odlišný, i když mohou na první pohled vypadat zcela stejně. U investičního pojištění se pojistník zaváže platit pravidelné pojistné, které pojišťovna pouze zdánlivě eviduje na účtu a strhává si eventuální rizikové pojistné, pokud je pojištění sjednáno i na smrt, a ostatní náklady. Pojišťovna tak zdánlivě vede klientovi účet, čerpá z něj poplatky a rizikové pojistné, ale není zavázána k výplatě pevně stanovené částky na konci pojistné doby.

Jelikož pojišťovna nenesení riziko investování pojistného, není zavázána k výplatě sjednané částky po skončení pojištění a nemusí pak inkasované pojistné investovat s nízkým výnosem do termínovaných vkladů a dluhopisů. Naopak, může pojištěnému nabídnout možnost investování do různě zaměřených fondů, kde pojištěný může dosáhnout vyšších výnosů odpovídajících dlouhé délce doby pojištění. Proto může investiční pojištění pojištěnému poskytnout vyšší výnosnost než pojištění kapitálové. V případě, že si pojištěný nesjedná investiční pojištění pro případ smrti, nestrhává si pojišťovna z jeho účtu „rizikové pojistné“. Pojištění pak slouží pouze jako spoření, ovšem s právním statutem pojištění.

Investiční pojištění je vhodné zejména v případě, že si chcete kromě pojištění také spořit do různě zaměřených podílových fondů a využít právního statutu pojištění. Svoji kvalitou tak investiční pojištění obvykle předčí pojištění kapitálové [10].

5.1.5 Důchodové pojištění

Důchodové pojištění komerčních pojišťoven je nutno rozlišovat od důchodového pojištění, které je poskytováno v rámci sociálního zabezpečení a které je hrazeno v našich podmínkách ze státního rozpočtu. Výdaje hradí státní rozpočet primárně z příjmů ze sociálního pojištění, které je povinně hrazeno zaměstnanci, zaměstnavateli a osobami samostatně výdělečně činnými. Komerční produkty důchodového pojištění nabízejí nadstavbu nad státem poskytovaný starobní, plný invalidní, částečný invalidní, vdovský, vdovecký a sirotčí důchod. Z pojistně-technického hlediska můžeme důchodové pojištění označovat jako pojištění pro případ opakovaného dožití. Pojistným plněním lze označit jeden každý důchod a pojistnou událostí vždy dožití se dalšího termínu výplaty důchodu. Podle délky výplaty důchodu odlišujeme doživotní důchod od dočasného. Podle počátku výplaty důchodu rozlišujeme ihned splatný důchod od odloženého. U ihned splatného důchodu dochází k jednorázovému zaplacení pojistného, ze kterého je pak hrazen vyplácený důchod. U odloženého důchodu můžeme uvažovat buď jednorázové pojistné, nebo běžně placené pojistné, které je hrazeno po dobu odkladu. Uplynutím doby odkladu je započato s výplatou pojistných plnění. Podle frekvence vyplácení označujeme důchody jako ročně a področně vyplácené důchody a podle okamžiku výplaty se dělí na předlůhově a polhůhově vyplácené důchody [10].

Obdobou plného či částečného invalidního důchodu je dočasný důchod nebo zproštění od placení pojistného v případě invalidity. Dočasný důchod je oprávněné osobě vyplácen po vzniku plné invalidity před vznikem nároků na důchod základní a zpravidla ve výši základního důchodu [6].

5.2 Rezerva pojistného životních pojištění

Rezerva pojistného životních pojištění se vypočítává podle jednotlivých smluv životních pojištění a je určena ke krytí budoucích závazků ze životních pojištění. Při výpočtu se používá stejných statistických dat a téže úrokové míry, jichž bylo použito při výpočtu sazeb pojistného.

Rezerva pojistného životních pojištění představuje hodnoty závazků pojišťovny vypočtené pojistně matematickými metodami včetně již přiznaných podílů na zisku a rezerv nákladů spojených se správou pojištění, a to po odpočtu hodnoty budoucího pojistného.

Maximální výše technické úrokové míry a postup, kterým se určí, stanoví ministerstvo vyhláškou. Použitá technická úroková míra však nesmí přesáhnout výnos z aktiv vypočítaný způsobem, který je potvrzen odpovědným pojistným matematikem. Jestliže výnos aktiv pojišťovny nepostačuje k úhradě závazků pojišťovny vyplývajících z použité technické úrokové míry, je pojišťovna povinna vytvořit technickou rezervu [3].

5.3 Výhody životního pojištění

Životním pojištěním lze finančně zabezpečit jednotlivce, ale i jeho rodinu pro případ krizové životní situace. Nebo jej klient může použít jako vinkulaci k úvěru ze stavebního spoření či hypotéky. Navíc je možno zaplacené příspěvky využít jako daňovou úlevu. Životní pojištění dále nabízí [19]:

- snížení daňového základu až o 12 000 Kč;
- odloženou daňovou povinnost. Výnosy se nedaní průběžně každý rok, ale až při vyplácení peněz. Pojišťovna tak připisuje každý rok celý výnos nesnížený o daň;
- průměrné zhodnocení prostředků životního pojištění převyšuje zhodnocení peněz na termínovaných vkladech v bance.

6 PŘIPOJIŠTĚNÍ

Ke všem druhům životního pojištění může být sjednáno připojištění.

6.1 Úrazové připojištění

Úrazové připojištění je nejrozšířenějším druhem připojištění k životnímu pojištění, ač samo o sobě z pojistně technického hlediska patří mezi neživotní pojištění. Za jeho oblibou stojí bezesporu i jeho nízká cena vzhledem k pojistnému, na které jsou uzavírána životní pojištění. Důvodem nízké ceny je nízká pravděpodobnost vzniku pojistné události. U úrazového pojištění je vypláceno pojistné plnění, jestliže pojištěnému je způsobeno tělesné poškození či smrt v důsledku neočekávaného působení zevních sil nebo síly vlastní.

Pojistné plnění u se skládá zejména z těchto dvou složek [6]:

- plnění za smrt úrazem – sjednaná pojistná částka je vyplacena, jestliže smrt pojištěného nastala úrazem. Pojistitel vyplácí sjednanou pojistnou částku jak z hlavního pojištění, tak navíc z připojištění;
- plnění za trvalé následky úrazu – pojišťovny vlastní oceňovací tabulky pro trvalé následky úrazu, na jejichž základě vypočítávají pojistná plnění. Trvalé následky jsou zpravidla oceňovány až po uplynutí dané lhůty;

Dalšími riziky, které může úrazové připojištění krýt, je pojištění drobných léčebných úrazů nebo pojištění doby nezbytného léčení úrazu.

6.2 Zproštění od placení pojistného

Pojišťovna na sebe převezme placení pojistného v případě, že byl pojistníkovi přiznán invalidní důchod ze sociálního pojištění. Pojišťovna sama nezkoumá invaliditu. Jestliže je riziko invalidity navázáno na zdravotní stav pojistníka, pak by měl být pojistníkům zdravotní stav zkoumán stejně jako u pojištěného, což však v praxi nebývá realizováno. Proto je zpravidla pro splnění podmínky na vznik zproštění od placení pojistného vyžadována invalidita pojištěného místo pojistníka, čímž se předpokládá sjednání tohoto připojištění v případě, kdy pojistník a pojištěný jsou jedna osoba. Pro výpočet ceny připojištění se pro zjednodušení pouze uměle zvyšuje koeficient pro běžné správní náklady o zprůměrnovanou konstantu [6].

6.3 Výhrada vrácení pojistného v případě smrti pojištěného

Vrácením celého nebo předem definované části pojistného, zpravidla nezúročeného, obmyšlenému nebo pozůstalým dochází k jisté kompenzaci, která však nemůže být poskytována pojišťovnou zdarma. Tato forma připojištění není finančně náročná a je u klienty vítána. Kalkulačně vychází pojišťovna z ceny pojištění pro případ smrti s rostoucí pojistnou částkou. Rostoucí pojistnou částkou je narůstající hodnota závazku, který bude vyplacen v případě smrti pojištěného [6].

6.4 Pojištění pro případ nemoci

Toto připojištění má krytí potřeby klientů, které nejsou dostatečně uspokojovány ze státního pojištění. Může se jednat o rizika zdravotní nebo o důsledky nemoci. Jako připojištění jsou nejčastěji nabízeny tyto produkty:

- připojištění denní dávky při pracovní neschopnosti. Nárok na plnění zpravidla vzniká až po uplynutí čekací lhůty;
- připojištění denní podpory při pobytu v nemocnici. Dávky se vyplácí od prvního dne pobytu v nemocnici.
- připojištění stomatologických výkonů;
- připojištění nadstandardního vybavení při pobytu v nemocnici nebo nadstandardní zdravotní péče.

6.5 Pojištění závažných onemocnění

Pojistnou událostí při tomto typu pojištění je diagnóza závažného onemocnění, jestliže je diagnostikováno poprvé v životě. Mezi základní čtyři rizika patří: rakovina, infarkt myokardu, mozková mrtvice, totální selhání ledvin. Mezi ostatní závažná onemocnění patří také: roztroušená skleróza, ochrnutí, popáleniny značného rozsahu, operace věnčitých tepen pro ischemickou chorobu srdeční, slepota, ale i transplantace důležitých orgánů či vážné operace. U tohoto typu připojištění se můžete setkat s termínem čekací doba. Hlavní důvod, proč byla čekací doba zavedena, tkví ve velmi zvýšeném riziku výskytu diagnóz závažných onemocnění v prvních týdnech pro sjednání pojištění, kdyby čekací doba nebyla využívána [6].

7 DAŇOVÉ ZVÝHODNĚNÍ A JEJICH DŮVODY

Na rozmachu životního pojištění nemají zájem pouze pojišťovny, ale i stát. Finální příjem člověka ve starobním důchodu se bude odvíjet nejenom od státního sociálního pojištění, ale právě od soukromých dodatkových zdrojů. K založení životního pojištění se spořicí složkou nás proto motivuje i vláda, a to daňově.

Zhodnocení kapitálových rezerv či v případě investičního pojištění výnos podílových jednotek sice podléhá dani z příjmu, ale ta má odloženou splatnost. Daň tak bude stržena až v okamžiku čerpání naspořených prostředků. Tím klient dosáhne při stejné úrokové míře vyššího zhodnocení vložených peněz. Vydělává mu totiž nadále i obnos, který by byl jinak odveden jako daň.

Nepříliš smělý krok, alespoň však správným směrem, byl učiněn úpravou zákona o dani z příjmů, proveden v roce 2000. Úprava umožňuje fyzickým osobám a jejich zaměstnavatelům si od základu daně odečíst část zaplaceného pojistného. Maximální výše pro jednotlivce je stanovena na **12 000 Kč** ročně.

Rovněž právnická osoba, pokud svému zaměstnanci přispívá na životní pojištění, si může započíst ročně jako náklad na dosažení, zajištění a udržení příjmů až **8 000 Kč** na každého zaměstnance. Takto odečtená částka je osvobozena od placení sociálního a zdravotního pojištění.

Zákon ovšem stanoví podmínky pro uplatnění daňových odpočtů, které musí platit současně. Pojistka musí být sjednána minimálně na 5 let a pojištěný v době výplaty plnění musí dosáhnout 60 roků věku. Nová úprava, platná od 1. 5. 2004, ovšem dodává ještě třetí předpoklad - minimální pojistnou částku pro případ dožití u kapitálových životních a důchodových pojistek. Ta je pro pojistné smlouvy s pojistnou dobou od 5 do 15 let včetně stanovena na **40 000 Kč** a pro pojistné smlouvy s pojistnou dobou nad 15 let na **70 000 Kč**. U důchodového pojištění se za minimální pojistnou částku považuje odpovídající jednorázové plnění při dožití [5, 14].

II. PRAKTICKÁ ČÁST

8 ING CELOSVĚTOVĚ

8.1 Historie a současnost ING Group

ING Group vznikla v roce 1991 propojením bankovní skupiny NMB Postbank Group a největší holandské pojišťovny Nationale-Nederlanden.

ING Group N.V. je největší institucí na světě, což vyplývá z průzkumu Fortune Global 2006. ING působí ve více než 50 zemích světa a poskytuje finanční služby 60 milionům zákazníků. ING Group N.V. potvrzuje svou bonitu vysokými ratingy Moody's Aa3, Standard Poor's AA-.

ING je známá svým inovativním přístupem k potřebám klientů při poskytování integrovaných služeb v oblastech pojišťovnictví, bankovníctví a správy aktiv. Další specializací je ING Direkt internetový a direct marketingový koncept retailového bankovníctví. ING vyniká rovněž unikátním programem Employee Benefits, jehož podstatou je ucelený program zaměstnaneckých výhod.

V roce 2005 se ING Group N.V. stala partnerem iniciativy OSN „*Year of Microcredit*“. Ta má za cíl pomoci rozvoji finanční infrastruktury v nejzaostalejších ekonomikách.

Firma také připravila celosvětový projekt „*ING Changes for Children*“, zaměřený na podporu vzdělávání dětí s obtížným přístupem ke studiu.

ING Group N.V. je vlastníkem všech akcií ING Bank N.V. a ING Verzekering N.V., která je jediným vlastníkem své dceřinné společnosti ING Continental Europe Holdings B.V. se sídlem v Haagu, která je 100% vlastníkem akciových společností v České republice, na Slovensku, v Maďarsku, Polsku a Rumunsku [16, 21].

8.1.1 ING Group a její úspěchy

Tyto výsledky poukazují na solidní ziskovost obchodního portfolia ING [18].

- Základní čistý zisk ve čtvrtém čtvrtletí roku 2006 vzrostl o 37,4 % na rekordních 2,124 miliardy eur.
- Díky čistým kapitálovým přírůstkům ve výši 43,8 miliard eur spravovala ING na konci roku 2006 majetek ve výši 600 miliard eur.

9 ING V ČESKÉ REPUBLICE

9.1 Historie

V České republice je možné setkat se s oranžovým lvíčkem, symbolem ING, od roku 1991 prostřednictvím pražské pobočky ING Bank, tehdy ještě pod názvem Internationale Nederlanden Bank. O rok později vstoupila na český trh životní pojišťovna ING pod původní značkou Nationale-Nederlanden.

V roce 1992 získala jako vůbec první zahraniční společnost po roce 1989 v Československu licenci k uzavírání pojistných smluv.

Akvizicí Průmyslového penzijního fondu v roce 1995 rozšířila ING svou nabídku o penzijní připojištění.

V roce 2003 byla završena integrace české a slovenské části ING a zároveň byl dokončen rebranding všech společností pod společnou značku ING.

ING ČR je dlouhodobým partnerem projektu „*Tulipánový den*“, který podporuje dětské onkologické oddělení ve Fakultní nemocnici Motol [21].

9.2 Nabídka ING

ING Česká republika nabízí komplexní služby v oblasti životního pojištění, penzijního připojištění, spoření a investic.

ING poskytuje klientům širokou nabídku a možnosti jak zabezpečit sebe a rodinu pro případ smrti, trvalé invalidity či úrazu živitele rodiny. Dále umožňuje zabezpečení finančních závazků tím, že budou splaceny i za nepříznivých životních situací. Klienti mají dále možnost vyřešit své problémy s bydlením, můžou si zajistit odpovídající životní úroveň v důchodu, mohou si také chránit své peníze před inflací, zajistit si finanční rezervu a využít garantovaného výnosu. Pro více odvážné ING pojišťovna také nabízí možnost investování volných finančních prostředků na optimálně zvolené období a maximalizovat tak výnos při akceptovatelném riziku.

9.2.1 Produkty ING

Životní pojištění

Životní pojištění zajišťuje ochranu pojištěného a jeho blízkých v případě nenadálé životní události.

Penzijní připojištění

Penzijní připojištění slouží ke spoření na důchodový věk. Každý účastník zároveň získává státní příspěvek v závislosti na výši vlastního příspěvku.

ING fondy

ING fondy jsou moderním způsobem zhodnocování finančních prostředků. ING spravuje širokou škálu investičních fondů.

ING Oranžová hypotéka

Za spolupráce ING a Raiffeisenbank vzniklo unikátní spojení investičního životního pojištění a hypotéky. Jde o dlouhodobý účelový úvěr zajištěný zástavním právem k nemovitosti, která se nachází na území ČR. Tento úvěr umožňuje financovat bydlení.

ING Konto

Spořicí účet přinášející nejvyšší zhodnocení vložených prostředků v ČR při udržení okamžité likvidity. ING BANK zvýšila úrokovou sazbu na spořicímu účtu ING Konto na 1,7 %. Nová sazba 1,7 % p.a. je platná od 21. listopadu 2005 [20].

9.3 SWOT analýza

Vnitřní a vnější okolí ING pojišťovny vyjadřuje následující SWOT analýza.

Tab. 1 SWOT analýza ING pojišťovny

<p>SILNÉ STRÁNKY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kvalifikovaní zaměstnanci ▪ program Employee Benefits ▪ protiinflační program ▪ komfort pro zákazníky ▪ bankopojištění 	<p>PŘÍLEŽITOSTI:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ rozšíření nabídky produktů ▪ společenská zodpovědnost ▪ rating pojišťovny ▪ státní důchodový systém ▪ penzijní připojištění
<p>SLABÉ STRÁNKY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ absence neživotního pojištění ▪ nedostatečná známost pojišťovny ▪ nedostatečná reklama 	<p>HROZBY:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ konkurence ▪ ekonomická úroveň země ▪ legislativní prostředí ▪ elektronický obchod ▪ pojistně-technické riziko

Mezi **silné stránky ING pojišťovny** patří:

- Schopní řídicí pracovníci, kvalifikovaní a školení poradci pro finanční plánování. Tato pracovní síla je předpokladem zvyšování konkurenceschopnosti pojišťovny. V dnešní době mají klienti stále větší nároky na pojišťovací služby.
- Unikátní program Employee Benefits, který firma poskytuje především pro firemní klientelu zahrnující širokou škálu výhod jak pro řadové zaměstnance tak i vrcholový management. Pro firmu představuje daňové úlevy a úsporu mzdových

nákladů. Zároveň se jedná o účinný nástroj personálního managementu, který přispívá ke zvýšení loajality, motivace a produktivity zaměstnanců i snížení fluktuace a s tím související úsporu přímých nákladů.

- Nabídka protiinflačního programu pro své klienty. Využití tohoto programu je výhodné jak pro klienta, tak také pro pojišťovnu.
- Prostřednictvím flexibilní kombinace internetu, kontaktních center, obchodních zástupců a poboček nabízí ING vše, co dnešní klienti očekávají: neomezený přístup, nejvyšší míru pohodlí, okamžité a pečlivé vyřízení požadavků, osobní poradenství a úměrné ceny. Rozvoj moderních telekomunikačních technologií vytváří podmínky pro rozvoj distribuce pojistných produktů prostřednictvím moderních přístupů, zejména internetu, telefonu a dalšími distribučními kanály.
- V rámci globalizace přichází k nárůstu četnosti spojování bank a pojišťoven. ING pojišťovna tuto možnost využívá a nabízí produkty v rámci bankopojištění. Pro pojišťovnu to znamená rozšíření odbytových kapacit. Bankopojištění představuje pro klienty zvýšený komfort, všechny jeho potřeby mohou být uspokojeny pod jednou střechou. ING pojišťovna spolupracuje s Raiffeisenbank v rámci Oranžové hypotéky.

Mezi slabé stránky ING patří:

- ING pojišťovna v ČR se nezabývá poskytováním neživotního pojištění, což může odradit spoustu potenciálních klientů, především těch, kteří by chtěli v pojišťovně uzavřít zároveň životní i neživotní pojištění.
- ING Group má dlouholetou tradici v Holandsku a jiných zemích, ale firma ještě není velmi známá na českém trhu. Povědomí o značce ING však mezi zákazníky může výrazně stoupnout po letošních závodech Formule 1, neboť společnost ING Group uzavřela tříletou sponzorskou smlouvu s týmem Renault F1. Dohoda o sdílení názvu týmu je jedním z marketingových nástrojů zaměřených na zviditelnění značky ING. Mezi výhody této smlouvy je tedy možnost prakticky celoroční prezentace značky ING po celém světě. Tým ING Renault F1 se do závodů Formule 1 zapojil od zahájení seriálu mistrovství světa 2007. Závody Grand Prix se odehrávaly v sedmnácti zemích a v patnácti z nich ING působí.

- Pojišťovna omezeně využívá reklamu. Tištěná reklama ING pojišťovny se vidí minimálně. Lidé se téměř nesetkají s oranžovým lvíčkem pojišťovny při vysílání televizní reklamy, na billboardech a letácích. Pojišťovna také omezeně využívá zasílání materiálů poštou. Firma si tedy odepírá možnost proniknout více k potenciálnímu zákazníkovi.

Příležitost ING je:

- Rozšířit nabídku produktů a uspokojit tak další potřeby zákazníků, neboť téměř jedna polovina populace nemá žádné životní pojištění a neuvažuje o něm.
- Rozšíření společenské zodpovědnosti. Tato společenská angažovanost může firmě prospět jako určitý marketingový nástroj a také jako reklama, jež je nedostatečná.
- Na základě toho, že klienti chtějí mít jistotu, kam si své peněžní prostředky ukládají, chtějí mít celkový pohled na danou instituci a na to, zda pojišťovna bude schopná dostát svým závazkům, by bylo vhodné mít provedený rating. Rating pojišťoven je dobrým vodítkem pro výběr silného pojišťovacího ústavu. Lidé tak mají větší jistotu, že si volí vhodnou instituci.
- Změna důchodového systému může zvýšit poptávku na českém trhu po životním pojištění. Změnou státního sociálního důchodového pojištění, se kterou je možno v budoucnu počítat, se poptávka po životním pojištění pravděpodobně zvýší, neboť životní pojištění je nástroj řešení potřeb lidí ve stáří.
- Na základě možné změny důchodového systému pojišťovna také může počítat se zvýšenou poptávkou po penzijním připojištění, což je jedním z dalších nástrojů zabezpečení potřeb lidí ve stáří.

Ohroženost firmy spočívá především:

- Od velkých konkurentů jako jsou Česká pojišťovna a. s., Kooperativa, pojišťovna, a.s., ČSOB Pojišťovna, a.s. a také Allianz pojišťovna a. s.

Nevýhodou je velká podobnost nabídek jednotlivých produktů, jelikož zde existuje legislativní omezení.

Odliv klientů právě k těmto konkurentům, kteří se pro zákazníky mohou zdát atraktivnějšími a jistějšími už pro jejich velikost a pro vysokou pozici na trhu. Velkou

hrozbou z tohoto hlediska je Kooperativa, pojišťovna, a.s., pod kterou už nyní patří i Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.

- Ekonomická úroveň země značně ovlivňuje pojištěnost. Ta vyplývá především z vývoje a objemu hrubého domácího produktu, vývoje a hodnot inflace, úrovně nezaměstnanosti, úrovně příjmů obyvatelstva a struktury výdajů obyvatelstva. Negativní změna u těchto faktorů představuje pro ING pojišťovnu, ale i ostatní pojišťovny velkou hrozbu.
- Hrozbou pro pojišťovnu může být také legislativní prostředí, pokud dojde k přísnější regulaci ze strany státu. Stát také může snížit zájem obyvatel o penzijní připojištění snížením státní podpory.
- V blízké budoucnosti se očekává stále zvyšující se využívání elektronického obchodu, neboť probíhá intenzivní rozvoj počítačových systémů, informačních a komunikačních technologií. Díky elektronickému obchodu se také očekává zvýšení konkurenčních tlaků mezi pojistiteli, pojistné by se tedy mělo snižovat. Silná konkurence spolu s možností snadného porovnávání nabídky od různých subjektů však může vést až k cenové válce.
- Hrozbou pro pojišťovnu může být také nezvládnutí pojistně-technického rizika. Jednalo by se o špatný odhad škodního průběhu. Škodní průběh by byl vyšší než pojišťovna očekávala.

9.4 Postup ING při sestavování smlouvy

Prvním krokem pro sestavení smlouvy je získat co nejvíce informací o klientovi, které jsou důležité z hlediska uzavírání smlouvy. Jako nástroj pro získání informací o klientovi pojišťovna využívá **Kartu klienta**. Je to nástroj pro vytvoření analýzy potřeb a možností klienta. Je to tedy určitá diagnostika jeho financí.

Strategie spočívá ve zjištění, zda má klient k dispozici krátkodobé, střednědobé nebo dlouhodobé finanční prostředky. Podle toho je mu nabízeno stavební spoření, ING Konto, termínované vklady, podílové fondy, životní pojištění, penzijní připojištění a jiné produkty.

Pro určení strategie pro klienta je důležité zjistit, zda má klient nějaké rezervy, jaké finanční produkty už využívá a zda jsou pro něho výhodné. Finanční produkty, které

uzavřel v minulosti nemusí odpovídat době a mohou být pro něho nevýhodné nebo ne zcela využitě.

Druhým nástrojem při sestavování smlouvy je tzv. **Perspektiva**. Ta představuje zpracovaný návrh řešení na základě informací z Karty klienta. Konečné smlouvě totiž předchází zpracovaný návrh. V Perspektivě se řeší s klientem konkrétní produkty, výše pojistného, pojistné částky a především užitek pro klienta. A to především, co klient díky uzavření pojištění získá a v jakém časovém horizontu.

Podle zákon § 21 zákona č.38/2004 Sb. smlouva sepsaná s klientem musí obsahovat i originál smlouvu. Smlouva je právní doklad a musí obsahovat podpis pojišťovacího agenta i klienta.

10 KAPITÁLOVÉ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ V ING

10.1 Typy kapitálového životního pojištění:

1. Kapitálové životní pojištění 2140
2. Kapitálové důchodové pojištění 3210
3. Kapitálové důchodové pojištění 3240
4. Stipendijní pojištění 5050

10.1.1 Kapitálové životní pojištění 2140

Pro všechny typy pojištění platí příslušná ustanovení všeobecných pojistných podmínek pojišťovny pro životní pojištění.

Pojistnou událostí v tomto typu pojištění je:

- a) smrt pojištěného v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným.

V případě pojistné události vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu pojistné události.

Místo jednorázové výplaty pojistného plnění při dožití se sjednaného konce pojištění si pojištěný může zvolit výplatu plnění formou důchodu. Výše důchodu bude záviset na hodnotě pojistné částky při dožití, dohodnutém druhu důchodu a způsobu jeho výplaty.

Pojišťovna přizná podíl na zisku z investičních aktivit podle pojistně technických zásad pojišťovny. Tato částka pak bude použita pro zvýšení pojistné částky.

10.1.2 Kapitálové důchodové pojištění 3210

Pojistnou událostí v pojištění je:

- a) smrt pojištěného v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným.

V případě smrti pojištěného vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši celkově zaplaceného pojistného za toto pojištění a podíly na zisku z investičních aktivit přiznané za dobu trvání pojištění.

V případě dožití se sjednaného konce pojištění vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu pojistné události.

Místo jednorázové výplaty pojistného plnění při dožití se sjednaného konce pojištění si pojištěný může zvolit výplatu plnění formou důchodu. Výše důchodu bude záviset na hodnotě pojistné částky při dožití, dohodnutém druhu důchodu a způsobu jeho výplaty.

Pojistné je stanoveno jako jednorázové.

10.1.3 Kapitálové důchodové pojištění 3240

Pro obsah pojištění i podíl na zisku platí stejné pojistné podmínky jako u Kapitálového důchodového pojištění 3210. Rozdíl je v pojistném, které je stanoveno jako běžné s pojistnými obdobími dohodnutými v pojistné smlouvě.

10.1.4 Stipendijní pojištění 5050

Pojistnou událostí v pojištění je:

- a) smrt pojištěného v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným.

Pojistnou událostí pojištění zaniká.

V případě smrti pojištěného bude pojišťovna vyplácet dítěti měsíčně rentu do jeho věku 19 let. Renta bude vyplácena ve výši 1/12 pojistné částky do věku 19 let dítěte a od 19 – 24 let bude placena 1/12 pojistné částky jako stipendium.

V případě dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným, bude dítěti měsíčně vypláceno stipendium ve výši 1/12 pojistné částky po dobu 5 let, počínaje prvním dnem následujícího měsíce po pojistné události.

10.2 Výnosy u kapitálového životního pojištění

Výnosy kapitálového životního pojištění jsou zakalkulovány v technické úrokové míře. Ta slouží pro kalkulaci pojistného. Je zahrnuta do pojistné sazby produktu a představuje takové zhodnocení rezervy pojistného, na které má klient nárok. Stanoví se v rozsahu 60 % průměrné úrokové míry dluhopisů vydaných ČR s dobou splatnosti alespoň 5 let. Maximální výše technické úrokové míry je 4 %. Nevztahuje se na produkty a nemá na ni nárok pojistník, pokud on sám nese investiční riziko. Tedy v případě investičního pojištění. Pokud je výnos za dané období vyšší než technická úroková míra, dělí se pak tento výnos mezi klienta a ING v poměru 95 : 5.

10.3 Fakta o životním kapitálovém pojištění

V současné době inflace v České republice kolísá kolem 2,5 %. Vzhledem k tomu, že technická úroková míra v ING pojišťovně je stanovena ve výši 2,4 %, klient prakticky nedosáhne zhodnocení svých finančních prostředků.

ING pojišťovna nabízí protiinflační program, který právě řeší tento problém. Je založen na principu možnosti zvyšovat si pojistné na základě zvyšující se inflace. Tím si klient zabezpečí uchování hodnoty peněz.

10.3.1 Výhody a nevýhody kapitálového životního pojištění

Kapitálové životní pojištění je nabízeno takovým typům klientů, kteří hledají jistotu a ne výnos. Při vzniku pojistné události přesně ví, kolik bude činit pojistné plnění, což je velmi výhodné. Ale na druhou stranu klient, který uzavře tento typ pojištění nemůže spoléhat na to, že úspory z tohoto pojištění budou vysoké. Kapitálové životní pojištění patří do kategorie pojištění na smrt a na dožití, pojišťovna tedy garantuje výplatu pojistného plnění, což má za následek nižší výnos pro pojištěného.

11 INVESTIČNÍ ŽIVOTNÍ POJIŠTĚNÍ

Investiční životní pojištění spojuje pojistnou ochranu a výhodnou investici. Pojistník si může zvolit umístění pojistného do finančních fondů, které pojistitel určil pro investiční pojištění. Zvolenou strategii může v průběhu trvání pojištění klient měnit v závislosti na měnící se situaci na jednotlivých finančních trzích. Hodnota podílu, tedy prodejní cena podílové jednotky finančního fondu, se stanoví jakou zaokrouhlený podíl hodnoty finančního fondu a celkového počtu podílových jednotek tohoto fondu. Hodnota podílových jednotek jednotlivých fondů není pojišťovnou garantována. Vývoj hodnoty fondu v minulosti nedává žádné záruky vývoje hodnoty v budoucnosti, přičemž aktuální hodnota fondu může klesat i stoupat.

Klient si může vybrat v ING z celkem sedmi finančních fondů. Tím si volí míru rizika a možných výnosů, která jsou pro něj nejpříjemnější. Toto pojištění také dává možnost odčerpání části naspořených prostředků a možnost vkládání finančních prostředků formou mimořádného pojistného.

Poměr peněz vložených na rizikovou a na investiční složku pojištění může klient v průběhu pojistné doby měnit. Záleží na jeho momentální životní situaci, zda upřednostňuje pojistnou ochranu, nebo investici.

Navíc si může vybrat z široké nabídky připojištění, která klientovi poskytnou pojistnou ochranu také pro případ závažných onemocnění, úrazu nebo plné invalidity.

11.1 Přehled fondů ING

Fond obligací investuje prostředky do ING Českého fondu obligací, který je založen na kvalitních, likvidních obligacích v českých korunách.

Globální akciový fond investuje prostředky do ING Invest World, který je založen na diverzifikovaném portfoliu akcií s vysokou kapitalizací a obchodovatelných na oficiálních světových burzách.

Fond českých akcií investuje prostředky do ING International Českého akciového fondu, který zhodnocuje kapitál prostřednictvím investic do významných společností z různých sektorů, jejichž akcie se obchodují na českém, maďarském, polském a slovenském

akciovém trhu. Do akcií obchodovaných na pražské Burze cenných papírů nebo na jiném regulovaném českém trhu investuje fond minimálně 51 % svých aktiv.

Český click fond investuje prostředky do ING Czech Continuous Click Fund, který investuje nejméně 90 % svého portfolia do maximálně bezpečných nástrojů peněžního trhu, jako jsou státní pokladniční poukázky a státní dluhopisy s nízkou dobou do splatnosti. Zbytek je investován do call opcí na index EuroStoxx 50.

Smišený fond investuje prostředky do ING Českého fondu obligací a do ING Českého akciového fondu. Portfolio ING Českého fondu obligací je rozloženo do kvalitních, likvidních obligací v českých korunách. Portfolio ING Českého akciového fondu je tvořeno akciemi, které se obchodují na českém, maďarském, polském a slovenském akciovém trhu.

Fond flexibilních investic investuje prostředky do ING Českého fondu peněžního trhu, který je založen na přísně diverzifikovaném portfoliu vysoce kvalitních dluhových nástrojů v českých korunách.

Fond Junior investuje do různých typů investičních nástrojů, např. krátkodobých bankovních depozit, směnek, depozitních certifikátů [20].

Mezi nejbezpečnější fondy patří fondy, které investují do nástrojů peněžního trhu a naopak mezi nejrizikovější investice patří investice do akciových fondů specializovaných na jediný segment.

11.2 Investiční strategie

Při volbě umístění pojistného do finančních fondů je možné volit buď jednotlivé finanční fondy nebo investiční strategie sestavené pojistitelem z finančních fondů.

Složení investičních strategií v ING je následující:

Konzervativní strategie: 30 % Fond flexibilních investic, 70 % Fond obligací.

Vyvážená strategie: 10 % Fond flexibilních investic, 10 % Fond světových akcií, 20 % Fond českých akcií, 60 % Fond obligací.

Dynamická strategie: 20 % Fond světových akcií, 45 % Fond českých akcií, 30 % Fond obligací [20].

11.3 Typy investičního životního pojištění

1. Investiční životní pojištění U140
2. Životní pojištění INVESTOR PLUS T150
3. Životní pojištění INVESTICE T210
4. Dětské investiční životní pojištění JUNIOR PLUS

11.3.1 Investiční životní pojištění U140

Pojistnou událostí v pojištění je:

- a) smrt pojištěného v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným.

Pojistnou událostí pojištění zaniká.

V případě smrti pojištěného vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu úmrtí pojištěného nebo hodnotu podílových jednotek vedených na podílovém účtu k datu, kdy pojišťovna zaregistrovala pojistnou událost, je-li tato částka vyšší než pojistná částka. Je tedy vyplacena vždy ta částka vyšší.

V případě dožití se sjednaného konce pojištění vyplatí pojišťovna hodnotu podílových jednotek evidovaných na podílovém účtu k tomuto dni.

Pojistné je stanoveno jako běžné s pojistnými obdobími dohodnutými v pojistné smlouvě.

11.3.2 Životní pojištění INVESTOR PLUS T150

Pro toto životní pojištění platí stejné podmínky jako pro investiční pojištění U140. Rozdíl je pouze v pojistném plnění vypláčeném v případě smrti pojištěného.

V případě smrti pojištěného vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu úmrtí pojištěného a hodnotu podílových jednotek vedených na podílovém účtu k datu, kdy pojišťovna zaregistrovala pojistnou událost.

11.3.3 Životní pojištění INVESTICE T210

Pro toto investiční pojištění platí stejné podmínky jako pro životní investiční pojištění INVESTOR PLUS T150. Rozdíl je pouze ten, že pojistné je stanoveno jako jednorázové.

11.3.4 Dětské investiční životní pojištění JUNIOR PLUS

Pojistnou událostí v pojištění je:

- a) smrt pojištěného po dovršení věku tří let, pokud nastala v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění pojištěným.

Pojistnou událostí pojištění zaniká.

V případě smrti pojištěného vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu úmrtí pojištěného nebo hodnotu podílových jednotek vedených na podílovém účtu k datu, kdy pojišťovna zaregistrovala pojistnou událost, je-li tato částka vyšší než pojistná částka.

V případě smrti pojištěného před dovršením věku tří let zaniká pojištění k datu úmrtí. Pojišťovna v takovém případě vyplatí pojistníkovi odkupné.

V případě dožití se sjednaného konce pojištění vyplatí pojišťovna hodnotu podílových jednotek evidovaných na podílovém účtu k tomuto dni. Smlouva je uzavřená do 25 let dítěte, ale kdykoliv po dosažení 18 let je možné smlouvu ukončit.

Pojistné je stanoveno jako běžné s pojistnými obdobími dohodnutými v pojistné smlouvě.

Pokud si chce klient sjednat pojistné jako jednorázové, může pak využít investiční životní pojištění JUNIOR TOP. U pojištění JUNIOR lze mimořádně vkládat i vybírat finanční prostředky, ale nelze pojištění přerušit. Mimořádné vybírání finančních prostředků pojišťovna umožňuje bez poplatku.

Jednotlivé typy investičního pojištění se liší možnostmi přikoupení připojištění, možnost investovat do investičních fondů. Touto možností jsou od 1. 4. 2007 výrazně rozlišeny investiční pojištění U140 a T150. Změna nastává také ve výši minimálních pojistných částek. U pojištění U140 se pojistná částka zvyšuje ze 140 000 Kč na 150 000 Kč.

11.4 Výhody a nevýhody investičního životního pojištění

Výhodou tohoto pojištění je fakt, že si pojistník může zvolit umístění pojistného do finančních fondů, které pojistitel určil pro investiční pojištění. Zvolenou strategii může v průběhu trvání pojištění klient měnit. Díky tomuto investování může klient dosáhnout většího zhodnocení svých finančních prostředků jako u kapitálového životního pojištění.

Výhodou také je, že klient může mimořádně vkládat i vybírat pojistné. U typů pojištění U140 a T150 lze dokonce na určitou dobu přerušit placení pojistného a přesto pojistka stále trvá.

Nevýhodou ale je, že hodnota podílových jednotek jednotlivých fondů není pojišťovnou garantována, proto je toto pojištění více rizikové jako kapitálové životní pojištění. Investiční pojištění tedy nabízí klientům vyšší výnosový potenciál při zhodnocení rezerv, ovšem za cenu vyššího rizika. Aktuální hodnota fondu může klesat i stoupat.

Výsledná hodnota naspořených prostředků tedy závisí na výnosech a ztrátách realizovaných na peněžním, kapitálovém či devizovém trhu.

Pojištěný, který se rozhodl pro investiční životní pojištění také nemá nárok na technickou úrokovou míru, což představuje zisk garantovaný pro klienty v případě rezervotvorného pojištění.

12 SROVNÁNÍ INVESTIČNÍHO A KAPITÁLOVÉHO POJIŠTĚNÍ NA ZÁKLADĚ VÝPOČTŮ

Všechny výpočty jsou postaveny na faktech, že klient je muž, má 30 let a spolu s hlavním pojištěním si sjednává také připojištění invalidního důchodu úrazem a doplňkové připojištění úrazu.

Tab. 2 Srovnání jednotlivých typů pojištění

	POJISTNÁ ČÁSTKA (V KČ)	MĚSÍČNÍ POJISTNÉ (V KČ)	DAŇOVÝ ODPOČET (V KČ)	MINIMÁLNÍ POJISTNÉ (V KČ/MĚS)
Kapitálové ŽP 2140	1 000 000	2 508	12 000	500
Kapitálové ŽP 2140	172 581	442	5 304	500
Dočasné ŽP	1 000 000	442	-	300
U 140 Investiční ŽP	10 000	442	5 280	200 600

ING pojišťovna, tak jako všechny ostatní pojišťovny, vychází při výpočtu životního pojištění z úmrtnostních tabulek, které popisují tzv. řád vymírání populace. Východiskem pro výpočet jsou specifické pravděpodobnosti úmrtí pro jednotlivé věkové třídy. Kritériem pro výpočet pojistného je tedy věk, pohlaví a zdravotní stav klienta. ING pojišťovna má dále své vnitřní normy upravené na jednotlivé stupně zdravotního stavu klienta. Výška pojistného je dále závislá na délce pojistné smlouvy.

Při porovnání výše pojistné částky a pojistného u životního pojištění 2140 můžeme vidět, jak je pojistná částka závislá na výši placeného pojistného a naopak. Pokud snížíme pojistné, potom se nám přímou úměrou sníží pojistná částka. Platí-li si pojistník pojistné od výše 1000 Kč/měs, pak si může uplatnit maximální daňový odpočet.

U posledních třech porovnávaných typů životních pojištění je uvedena téměř stejná výše placeného pojistného. Můžete si tedy všimnout, v čem jsou tyto typy pojištění od sebe odlišné. Velké odlišnosti si můžeme všimnout hned při porovnání pojistných částek, kdy nejnižší pojistná částka je u investičního typu pojištění. Je to způsobeno tím, že klient má možnost investovat do finančních fondů a předpokládá určitý zisk z této investice, nejlépe tedy vyšší než je stanovená pojistná částka.

Na první pohled se zdá nejvíce výhodné dočasné životní pojištění, kdy při téměř nízkém pojistném je možné dosáhnout vysoké pojistné částky. Tahle skutečnost je zapříčiněna tím, že tohle pojištění je rizikové. Pokud se klient dožije sjednané doby, pojišťovna mu nevyplatí žádné pojistné plnění. Klient také nemá právo na daňový odpočet.

12.1 Připojištění

U všech typů životního kapitálového i investičního pojištění lze v ING pojišťovně sjednat následující připojištění:

- Připojištění pro případ smrti
- Připojištění pro případ smrti následkem úrazu
- Připojištění pro případ smrti následkem úrazu a trvalých následků úrazu
- Připojištění úrazu a trvalých následků úrazu dítěte
- Doplnkové připojištění pro případ úrazu a trvalých následků úrazu
- Připojištění pro případ plného invalidního důchodu následkem úrazu
- Připojištění pro případ úrazu
- Připojištění pro případ závažných onemocnění
- Připojištění pro případ smrti nebo závažných onemocnění
- Připojištění pro případ zproštění od placení pojistného
- Připojištění denní dávky při pobytu v nemocnici
- Připojištění denní dávky při pobytu v nemocnici následkem úrazu
- Připojištění denní dávky při pracovní neschopnosti následkem úrazu

13 POJIŠTĚNÍ RODINA

Společnost ING nabízí od června roku 2006 nový produkt - Životní pojištění RODINA.

Pojištění RODINA je doplněno třinácti připojištěními, díky nimž lze pro každého pojištěnce vytvořit produkt přímo na míru.

13.1 Obsah pojištění pro prvního pojištěného

Při sjednávání pojistné smlouvy si první pojištěný volí rozsah pojistné ochrany z variant předkládaných pojišťovnou. Každá varianta zahrnuje hlavní pojištění a jedno nebo více připojištění.

Pojistnou událostí v hlavním pojištění je:

- a) smrt prvního pojištěného v době trvání pojištění;
- b) dožití se sjednaného konce pojištění prvním pojištěným.

V případě smrti prvního pojištěného vyplatí pojišťovna pojistné plnění ve výši celkově zaplaceného pojistného za toto hlavní pojištění.

V případě dožití se sjednaného konce pojištění prvním pojištěným pojišťovna vyplatí pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu pojistné události zvýšené o věrnostní bonus, který představuje podíl na zisku z investičních aktivit podle pojistně technických zásad pojišťovny.

13.2 Obsah pojištění pro druhého pojištěného

Druhému pojištěnému je v rámci pojistné smlouvy poskytnuta vždy pojistná ochrana pro případ smrti. Toto krytí může být také rozšířeno o další připojištění.

Druhý pojištěný může k pojistné smlouvě přistoupit kdykoli k výročí této pojistné smlouvy. Pojistná ochrana mu bude poskytována na dobu zbývající do konce hlavního pojištění prvního pojištěného.

Pojistnou událostí je smrt druhého pojištěného v době trvání pojištění. Při vzniku této události pojišťovna vyplatí pojistné plnění ve výši pojistné částky platné k datu pojistné události.

V případě úmrtí prvního pojištěného je druhý pojištěný oprávněn požádat ve lhůtě 90 dní od této pojistné události o převod pojistné smlouvy na svoji osobu a stát se tak prvním pojištěným a zároveň pojistníkem.

13.3 Možnosti v tomto typu pojištění

Pojištění RODINA je vhodná pro jednotlivce nebo i celou rodinu. Postupně lze přidávat jednotlivé členy a jak děti dorůstají opět ubírat. Toto pojištění tedy umožňuje pojistit na jediné pojistné smlouvě nejen sebe, ale i členy své rodiny.

Flexibilita tohoto pojištění spočívá v tom, že můžete měnit výši pojistné částky podle aktuálních finančních závazků, aktuální situace a potřeb. Např. hypotéka, úvěr, leasing, studia dětí, atd. V čase se naše potřeby mění, proto je to velmi výhodná služba.

Při půjčce lze pojistkou ručit. Mluvíme o tzv. vinkulaci ve prospěch finančního ústavu.

Toto pojištění také umožňuje investovat nad rámec běžného pojistného a z těchto investic opět dle potřeby vybírat. Pojištění také umožňuje vkládat mimořádné pojistné do finančních fondů životního pojištění. U kapitálového životního pojištění tato možnost mimořádných vkladů a výběrů finančních prostředků není možná.

Klient si také může uplatnit rodinnou slevu. Pokud se rozhodne založit smlouvu pro sebe i svou rodinu, je mu nabídnuta sleva z pojistného při delší než měsíční frekvenci placení. Jedním platebním příkazem klient může zaplatit pojistné za všechny členy rodiny.

Na spořicí část pojistky si klient může uplatnit daňový odpočet. Nevztahuje se na případné sjednané připojištění, odpočet se vztahuje jen na hlavní typ pojištění.

Zaměstnavatel může přispívat až 667 Kč měsíčně. Zaměstnavatel si tuto částku pak může uplatnit jako náklad. U rizikových pojištění tato možnost není.

Lze upravovat výši pojistného podle potřeby, je možné i přerušit placení na určitou dobu.

V případě úmrtí první pojištěné osoby je možné převést smlouvu na druhého pojištěného.

Pojištění řeší i invaliditu. V případě vzniku invalidity klient přestává platit pojistné a vše běží dál beze ztrát. Pokud si klient uzavře připojištění na invaliditu způsobenou úrazem, dostává pak od pojišťovny invalidní důchod.

Klient má úrazově pojištěné děti a může jim zde také spořit.

Na základě provedené analýzy lze říct, že pojištění RODINA tedy kloubí prvky investičního a kapitálového pojištění. Základ tvoří důchodové pojištění. V pojištění je totiž pevně stanovena pojistná částka na dožití a pojištění obsahuje navíc i investiční složku, kdy klient podle vlastní finanční strategie vkládá své finanční prostředky do fondů a posiluje tak spořicí složku. Z toho plyne, že toto pojištění obsahuje výhody kapitálového i investičního životního pojištění, které jsem uváděla výše.

Tab. 3 Výpočet odkupného

VÝROČÍ, PO KTERÉM BYLA VYDÁNA ŽÁDOST O ZRUŠENÍ SMLOUVY	POJISTNÁ DOBA		
	5 – 10 let	11 – 20 let	Více než 20 let
0	0%	0%	0%
1	55%	40%	10%
2	65%	55%	35%
3	70%	65%	55%
4-9	80%	75%	70%
10-14	-	80%	80%
15-19	-	90%	90%
20-24	-	-	100%
25-29	-	-	100%
30 a více	-	-	100%

Předpokládejme, že si klient platí pojistné ve výši 500 Kč měsíčně a pojistná částka je ve výši 500 000 Kč. Pokud pojistník zruší smlouvu např. po 5 letech a smlouvu má uzavřenou na dobu 15 let, potom má nárok na odkupné ve výši 75% z částky zaplacené na pojistném.

Výše odkupného	22 500 Kč
Zaplacené pojistné za 5 let	30 000 Kč

Pro všechny klienty je tedy nevýhodné uzavřenou smlouvu předčasně rušit, neboť to pro ně znamená finanční ztrátu. V tomto případě je to ztráta ve výši 7 500 Kč.

14 NÁVRHY A DOPORUČENÍ

14.1 Návrhy a doporučení pro klienta

Při uzavření životního pojištění je nutné brát v úvahu důvody a požadavky, které klient má. ING pojišťovna nabízí protiinflační program. Chce-li si klient zachovat reálnou hodnotu pojištění s ohledem na inflaci, doporučuji využít tohoto programu. Klient se tak může rozhodnout pro navýšení pojistné částky do výše, kterou navrhuje pojišťovna a zachovat si tak hodnotu peněz. Hodnota zvýšení pojistného bude určena s přihlédnutím k míře inflace za 12 měsíců předcházejících výročnímu dni počátku pojištění.

Dále upozorňuji, že využití daňového odpočtu je výhodné jen v případě, že klient pojistnou smlouvu předčasně nezruší a spoří si až do svých šedesáti let. Pokud klient pojistnou smlouvu vypoví dříve, musí státu veškeré neprávem přičtené úlevy zpětně na daních vrátit. Částka doměřená na daních pak může téměř spotřebovat obdržené odbytné. Na to už bohužel málo který poradce upozorní. Také upozorňuji, že v ING pojišťovně klient nemá na odbytné nárok v případě uzavření pojištění pro případ smrti a jakéhokoli připojištění.

Na základě analýzy investičního životního pojištění také doporučuji klientům, kteří toto pojištění chtějí uzavřít, aby si dopředu promysleli, jak velkému riziku chtějí podstoupit. Pokud se rozhodnou riskovat co nejméně a snížit co nejvíce možnost ztráty svých vložených finančních prostředků, doporučuji využít fond, který investuje do bezpečných nástrojů peněžního trhu. V případě ING pojišťovny tedy do Českého click fondu.

Po provedení analýzy nově nabízeného pojištění RODINA mohu toto pojištění pro potenciální zákazníky jen doporučit. Již při popisu pojištění jsem uvedla mnoho výhod, které pojištění RODINA nabízí. Velkou výhodou tohoto pojištění je také možnost kloubení určité jistoty, investice a ještě možnost pojištění dětí. Je vhodná tedy pro klienty, kteří váhají mezi investičním a kapitálovým životním pojištěním, neboť toto pojištění nabízí prvky z obou zmiňovaných pojištění.

Pojištění RODINA hodnotím pozitivně i z toho hlediska, že ve vývoji v podobě produktů se ukazují tendence uplatnění větší variantnosti v pojistných smlouvách, využití kolektivního a investičního životního pojištění a pojištění RODINA všechny tyto možnosti nabízí.

14.2 Návrhy a doporučení pro ING pojišťovnu

Mé doporučení pro firmu vychází z provedené SWOT analýzy. Firmě bych doporučovala zvýšit reklamu či zesílit direkt marketing. Za slabou stránku pojišťovny jsem uvedla nedostatečné povědomí zákazníků o ING pojišťovně. Lidé se mohou s ING pojišťovnou a její nabídkou produktů setkat především na jejích internetových stránkách a v některých týdenících. Firma velmi omezeně využívá reklamu formou vysílané reklamy, formou billboardů či materiálů zasílaných poštou. Firma si tedy odepírá možnost proniknout více k potenciálnímu zákazníkovi. Doporučovala bych umístit reklamu více do časopisů určených mládeži, neboť z vlastních zkušeností mohu říct, že dnešní mládež je o produktech životního pojištění málo informovaná.

Reklamu bych také doporučovala využít u již zmiňovaného pojištění RODINA. Reklamu bych umístila především do časopisů zaměřených na bydlení.

Zvýšení reklamy navrhuji také z toho důvodu, že životní pojištění velmi reaguje na měnící se situaci v demografické struktuře obyvatelstva. Současná situace nasvědčuje tomu, že dochází ke snižování počtu narozených dětí a počet osob, které do systému sociálního důchodového pojištění finančně přispívají a naopak se zvyšuje počet osob pobírajících důchodové dávky. Na tuto skutečnost by měla pojišťovna reagovat, neboť tento problém pravděpodobně povede ke zvyšování významu nástrojů řešení potřeb lidí ve stáří, v rámci které hraje významnou roli právě životní pojištění. V reklamě bych také doporučovala neopomenout nabídku penzijního připojištění, jež je dalším pilířem pro zabezpečení obyvatel na stáří. Vyšší reklama by tedy vedla ke zvýšení konkurenceschopnosti ING pojišťovny.

Pozitivně hodnotím skutečnost, že firma od samého začátku svého působení na českém trhu nezvyšovala částky minimálního pojistného stanovených u jednotlivých typů pojištění. Tím se stala cenově dostupným pro širší klientelu. Před deseti lety byla zcela jiná ekonomická situace a pro mnoho lidí byla výše měsíčního pojistného příliš vysoká a investování do životního pojištění tedy finančně náročné. V dnešní době jsou částky minimálního pojistného u jednotlivých typů pojištění finančně přijatelné pro většinu obyvatel z důvodů zvýšení úrovně ekonomiky, což představuje pro pojišťovnu širší klientelu.

ZÁVĚR

Při zpracování bakalářské práce jsem se držela zásad pro vypracování, které jsou obsaženy v zadání bakalářské práce.

Přínosem práce je zjištění nedostatků a výhod jednotlivých typů pojištění a odhalení důležitých faktů, která jsou užitečná pro všechny, kteří se rozhodli uzavřít životní pojištění.

Dalším přínosem je také zjištění skutečnosti, že pojištění RODINA, které jsem v práci podrobně popsala, kloubí prvky investičního i kapitálového životního pojištění.

Výsledkem práce je formulování návrhů pro klienty, kteří chtějí uzavřít životní pojištění, a také vyjádření návrhů na zvýšení konkurenceschopnosti ING pojišťovny.

Díky analýze jednotlivých typů pojištění a nahlédnutí do činnosti pojišťovny jsem si také uvědomila, jak je každé pojištění odlišné a na jakých principech jsou jednotlivá pojištění založena. V současné době lidé stále více využívají nabídek životního pojištění a měli by proto vědět, jak je důležité správně se rozhodnout. Pokud totiž jejich volba nebude správná, dochází k znehodnocování jejich vložených finančních prostředků. Lidé by si také měli uvědomit, že se uzavřením pojištění vzdávají peněz na dlouhou dobu. Pokud se klient rozhodne o přerušování smlouvy, bude to pro něho znamenat finanční ztrátu, jak už vyplývá z provedené analýzy.

Na základě zkušeností, které jsem získala při vykonávání praxe v pojišťovně uznávám, že je složité orientovat se v široké nabídce pojistných produktů a pojišťoven. Pro člověka, který se v této oblasti moc nevyzná, doporučuji využít pomoci finančních poradců, kteří na základě používaných nástrojů a jejich zkušeností zjistí typ pojištění, který je pro klienta nejvýhodnější.

Celé téma, které jsem si vybrala není v bakalářské práci podrobně popsáno, neboť je velmi obsáhlé. Je zde tedy prostor pro řešení v diplomové práci v podobě projektu.

Závěrem bych chtěla poděkovat všem, kteří mi pomohli při získávání potřebných informací a kteří mě už jakoukoli formou pomohli při zpracování této bakalářské práce.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Monografie:

- [1] CIPRA, Tomáš. *Pojistná matematika : teorie a praxe*. 1. vyd. Praha : Ekopress, 1999. 398 s. ISBN 80-86119-17-3.
- [2] ČEJKOVÁ, Viktória, et al. *Pojišťovnictví*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Fakulta ekonomicko-správní, 1997. 189 s. ISBN 80-210-1637-X.
- [3] ČEJKOVÁ, Viktória, NEČAS, Svatopluk, ŘEZÁČ, František. *Pojistná ekonomika*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Fakulta ekonomicko-správní, 2003. 145 s. ISBN 80-210-32-88-X.
- [4] ČEJKOVÁ, Viktória, ŘEZÁČ, František, ŠEDOVIČ, Jindřiška. *Pojišťovnictví - praktikum*. 1. vyd. Brno : Masarykova univerzita v Brně, Fakulta ekonomicko-správní, 1996. 206 s. ISBN 80-210-1448-2.
- [5] DAŇHEL, Jaroslav. *Kapitoly z pojistné teorie*. 1. vyd. Praha : Oeconomica, 2002. 140 s. ISBN 80-245-0306-9.
- [6] DAŇHEL, Jaroslav. a kol. *Pojistná teorie*. 1. vyd. [s.l.] : Professional Publishing, 2005. 332 s. ISBN 80-86419-84-3.
- [7] DUCHÁČKOVÁ, Eva. *Principy pojištění a pojišťovnictví*. Red. Iva Kapcová. 2. aktualiz. vyd. Praha : Ekopress, 2005. 178 s. ISBN 80-86119-92-0.
- [8] JANATA, Jiří. *Pojištění a management majetkových podnikatelských rizik*. 1. vyd. Praha : Professional Publishing, 2004. 87 s. ISBN 80-86419-64-9.

Internetové zdroje:

- [9] *Abeceda pojištění - slovník pojmů z pojišťovnictví a řízení rizik - pojišťovací makléř Insia* [online]. [cit. 2007-03-13]. Dostupný z WWW: <<http://www.abecedapojisteni.cz/html/index.php?s1=s>>.
- [10] *Abeceda životního pojištění* [online]. c1996-2007, 21.07.2004 [cit. 2007-02-24]. Dostupný z WWW: <http://www.sfinance.cz/page.php?page_id=425>.
- [11] *Česká asociace pojišťoven : pojistný trh v číslech 2005* [online]. 09.03.2006 [cit. 2007-04-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.cap.cz/dokument.aspx?id=135>>.

- [12] *Česká asociace pojišťoven : pojistný trh v číslech 2006* [online]. 29.01.2007 [cit. 2007-04-21]. Dostupný z WWW: <<http://www.cap.cz/dokument.aspx?id=145>>.
- [13] *ČNB: pojišťovnictví* [online]. c2003-2007, 13.04.2007 [cit. 2007-03-11]. Dostupný z WWW: <http://www.cnb.cz/www.cnb.cz/cz/dohled_fin_trh/dohled_pojistovny/souhrnne_udaje/pojistovnictvi_vyvoj_2001-2006.html>.
- [14] *Daňové zvýhodnění a jejich výhody* [online]. SALVE GROUP CZ, 2000-2007 [cit. 2007-02-22]. Dostupný z WWW: <<http://www.penize.cz/produkty/sekce/zivotni-pojisteni/texty/3781/danove-zvyhodneni-a-jejich-duvody/?IDP=1>>. ISSN 1213-221.
- [15] *Demografie : úmrtnostní tabulky za ČR a kraje za rok 2005* [online]. Český statistický úřad, c2007, 08.06.2006 [cit. 2007-04-24]. Dostupný z WWW: <<http://www2.czso.cz/csu/2006edicniplan.nsf/p/4002-06>>.
- [16] *ING celosvětově* [online]. Finanční skupina ING, 2007, 26.02.2007 [cit. 2007-02-26]. Dostupný z WWW: <http://www.ing.cz/cz/o_ing/ing_group>.
- [17] *Měšec.cz : tiskové zprávy* [online]. c1999-2007, 22.02.2006 [cit. 2007-04-11]. Dostupný z WWW: <<http://www.mesec.cz/tiskove-zpravy/zakon-k-integraci-dohledu-nad-financnim-trhem-podepsal-prezident-republiky/>>. ISSN 1213-4414.
- [18] *Tiskové zprávy* [online]. Finanční skupina ING, 2005, 26.01.2007 [cit. 2007-02-26]. Dostupný z WWW: <http://www.ing.cz/cz/pressroom/media_releases/ing-hlasi-rekordni-vysledky.html>.
- [19] *Životní pojištění* [online]. AWD Česká republika, 2000-2007 [cit. 2007-02-25]. Dostupný z WWW: <<http://prodej.finance.cz/pojisteni/zivotni-pojisteni/>>. ISSN 1213-4325.

Interní materiály:

- [20] *ING: investiční životní pojištění.*
- [21] *ING Perspektiva: osobní finanční analýza potřeb klienta.*
- [22] *ING: všeobecné pojistné podmínky pro životní pojištění.*

SEZNAM GRAFŮ A OBRÁZKŮ

Graf 1 Počet pojišťoven na českém trhu	13
Obr. 1 Význam pojištění	16
Obr. 2 Vyrovnání rizika pomocí pojištění	16

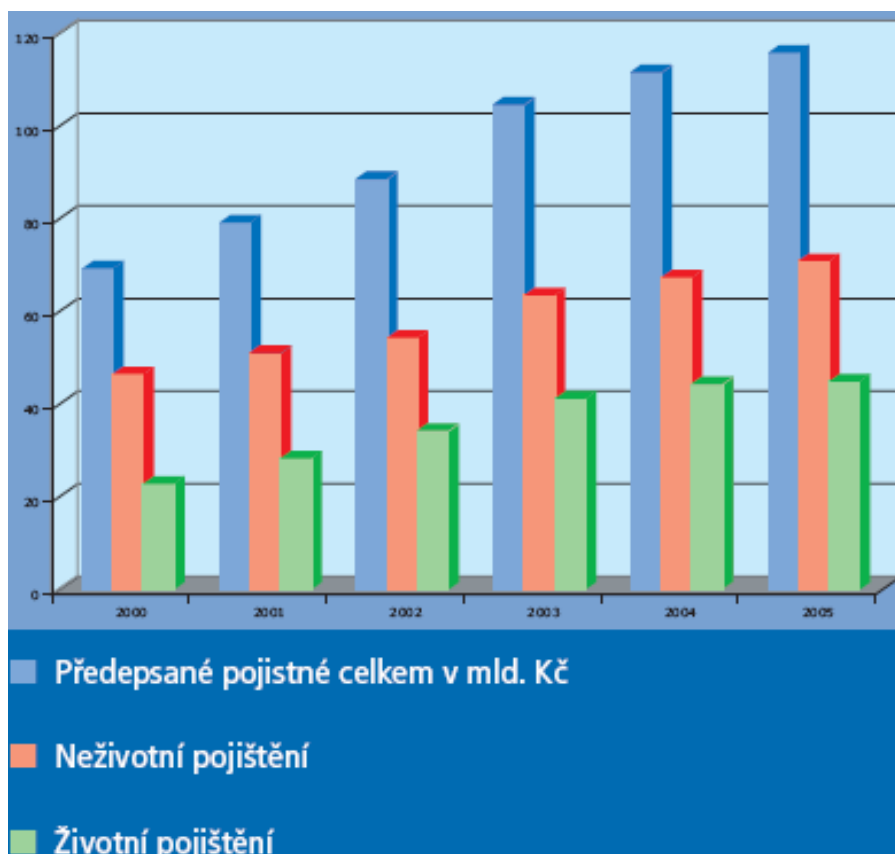
SEZNAM TABULEK

Tab. 1 SWOT analýza ING pojišťovny	35
Tab. 2 Srovnání jednotlivých typů pojištění	48
Tab. 3 Výpočet odkupného	52

SEZNAM PŘÍLOH

- P I Předepsané pojistné členů ČAP
- P II Předepsané pojistné dle podílu na trhu za rok 2006
- P III Předepsané pojistné dle pojišťoven za rok 2006
- P IV Úmrtnostní tabulka
- P V Vývoj některých sledovaných ukazatelů 2002 – 2006
- P VI Základní pojmy v pojišřovnictví

PŘÍLOHA P I: PŘEDEPSANÉ POJISTNÉ ČLENŮ ČAP

PŘÍLOHA P II: PŘEDEPSANÉ POJISTNÉ DLE PODÍLU NA TRHU ZA ROK 2006

Předepsané pojistné (tis.Kč)		
Pojišťovna	Životní pojištění	%
Česká pojišťovna a.s.	13 207 558	28,06
Kooperativa, pojišťovna, a.s.	6 272 375	13,33
ING Životní pojišťovna, pobočka pro ČR	5 938 648	12,62
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	4 432 316	9,42
Pojišťovna České spořitelny, a.s.	4 403 684	9,36
Komerční pojišťovna, a.s.	2 372 358	5,04
Allianz pojišťovna, a.s.	2 142 420	4,55
Generali Pojišťovna a.s.	1 964 694	4,17
PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s./ AMCICO AIG Life	1 720 848	3,66
AXA Životní pojišťovna a.s.	1 405 363	2,99
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	1 082 820	2,30
UNIQA pojišťovna, a.s.	844 817	1,79
Aviva Životní pojišťovna, a.s.	724 904	1,54
Wüstenrot, Životní pojišťovna, a.s.	212 151	0,45
POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	169 052	0,36
VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	163 121	0,35
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	15 072	0,03
AIG CZECH REPUBLIC pojišťovna, a.s.	x	x
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)	x	x
GERLING-Konzern Všeobecná pojišťovací akciová společnost - organizační složka	x	x
D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	x	x
Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	x	x
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	x	x
Pojišťovna Slavia a.s.	x	x
Wüstenrot pojišťovna, pobočka (WSB)	x	x
Česká kancelář pojistitelů	x	x
Celkem	47 072 201	100

PŘÍLOHA P III: PŘEDEPSANÉ POJISTNÉ DLE POJIŠŤOVEN ZA ROK 2006

Předepsané pojistné (tis. Kč)			
Pojišťovna	Celkem	Neživotní pojištění	Životní pojištění
AIG CZECH REPUBLIC pojišťovna, a.s.	950 741	950 741	x
Allianz pojišťovna, a.s.	9 373 217	7 230 797	2 142 420
Aviva životní pojišťovna, a.s.	724 904	x	724 904
AXA životní pojišťovna a.s.	1 481 365	56 002	1 405 363
Česká kancelář pojistitelů	758	758	x
Česká podnikatelská pojišťovna, a.s.	4 345 158	3 262 338	1 082 820
Česká pojišťovna ZDRAVÍ a.s.	190 146	190 146	x
Česká pojišťovna a.s.	39 667 243	26 459 685	13 207 558
ČSOB Pojišťovna, a.s., člen holdingu ČSOB	7 674 008	3 241 690	4 432 316
D.A.S. pojišťovna právní ochrany, a.s.	218 624	218 624	x
Evropská Cestovní Pojišťovna, a.s.	207 396	207 396	x
Exportní garanční a pojišťovací společnost, a.s. (EGAP)	910 850	910 850	x
Generali Pojišťovna a.s.	6 389 077	4 423 383	1 964 694
GERLING-Konzern Všeobecná pojišťovací akciová společnost - organizační složka	269 296	269 296	x
Hasičská vzájemná pojišťovna, a.s.	337 916	322 844	15 072
ING Životní pojišťovna, pobočka pro ČR	5 938 648	x	5 938 648
Komerční pojišťovna, a.s.	2 655 736	283 378	2 372 358
Kooperativa, pojišťovna, a.s.	27 427 383	21 155 008	6 272 375
POJIŠŤOVNA CARDIF PRO VITA, a.s.	1 020 469	851 417	169 052
Pojišťovna České spořitelny, a.s.	4 427 575	23 891	4 403 684
Pojišťovna Slavia a.s.	64 070	64 070	x
PRVNÍ AMERICKO-ČESKÁ POJIŠŤOVNA, a.s./ AMCICO AIG Life	1 983 811	262 983	1 720 848
UNIQA pojišťovna, a.s.	3 147 681	2 302 844	844 817
VICTORIA VOLKSBANKEN pojišťovna, a.s.	243 199	80 078	163 121
Wüstenrot pojišťovna, pobočka (WSB)	17 034	17 034	x
Wüstenrot, životní pojišťovna, a.s.	212 151	x	212 151
Celkem	119 857 434	72 785 233	47 072 201

PŘÍLOHA P IV: ÚMRTNOSTNÍ TABULKA

2004-2005

Zlínský kraj

Muži							
věk	qx	px	lx	dx	Lx	Tx	ex
0	0,003748	0,996252	100000	375	99655	7204306	72,04
1	0,000373	0,999627	99625	37	99607	7104651	71,31
2	0,000000	1,000000	99588	0	99588	7005044	70,34
3	0,000000	1,000000	99588	0	99588	6905456	69,34
4	0,000121	0,999879	99588	12	99582	6805868	68,34
5	0,000238	0,999762	99576	24	99564	6706287	67,35
6	0,000215	0,999785	99552	21	99541	6606722	66,36
7	0,000161	0,999839	99531	16	99523	6507181	65,38
8	0,000157	0,999843	99515	16	99507	6407658	64,39
9	0,000000	1,000000	99499	0	99499	6308151	63,40
10	0,000097	0,999903	99499	10	99495	6208652	62,40
11	0,000186	0,999814	99490	18	99481	6109158	61,40
12	0,000207	0,999793	99471	21	99461	6009677	60,42
13	0,000183	0,999817	99451	18	99442	5910216	59,43
14	0,000273	0,999727	99433	27	99419	5810774	58,44
15	0,000186	0,999814	99405	18	99396	5711355	57,46
16	0,000411	0,999589	99387	41	99367	5611959	56,47
17	0,000637	0,999363	99346	63	99314	5512593	55,49
18	0,000963	0,999037	99283	96	99235	5413278	54,52
19	0,000970	0,999030	99187	96	99139	5314043	53,58
20	0,001096	0,998904	99091	109	99037	5214904	52,63
21	0,001074	0,998926	98982	106	98929	5115867	51,68
22	0,001100	0,998900	98876	109	98822	5016938	50,74
23	0,001152	0,998848	98767	114	98711	4918116	49,79
24	0,001289	0,998711	98654	127	98590	4819406	48,85
25	0,001222	0,998778	98526	120	98466	4720815	47,91
26	0,001231	0,998769	98406	121	98345	4622349	46,97
27	0,001209	0,998791	98285	119	98226	4524004	46,03
28	0,001136	0,998864	98166	111	98110	4425778	45,08
29	0,000960	0,999040	98055	94	98008	4327668	44,14
30	0,000879	0,999121	97960	86	97917	4229660	43,18
31	0,000851	0,999149	97874	83	97833	4131743	42,21
32	0,001229	0,998771	97791	120	97731	4033910	41,25
33	0,001582	0,998418	97671	155	97594	3936179	40,30
34	0,002092	0,997908	97516	204	97414	3838586	39,36
35	0,002096	0,997904	97312	204	97210	3741171	38,45
36	0,001930	0,998070	97108	187	97015	3643961	37,52
37	0,001715	0,998285	96921	166	96838	3546947	36,60
38	0,001925	0,998075	96755	186	96661	3450109	35,66
39	0,002500	0,997500	96568	241	96448	3353447	34,73
40	0,003209	0,996791	96327	309	96172	3257000	33,81
41	0,003436	0,996564	96018	330	95853	3160827	32,92
42	0,003113	0,996887	95688	298	95539	3064975	32,03
43	0,002658	0,997342	95390	254	95263	2969436	31,13
44	0,003246	0,996754	95136	309	94982	2874173	30,21
45	0,004610	0,995390	94828	437	94609	2779191	29,31
46	0,005677	0,994323	94390	536	94122	2684582	28,44
47	0,006385	0,993615	93855	599	93555	2590459	27,60
48	0,007206	0,992794	93255	672	92919	2496904	26,77

49	0,007011	0,992989	92583	649	92259	2403985	25,97
50	0,007374	0,992626	91934	678	91595	2311726	25,15
51	0,008108	0,991892	91256	740	90886	2220131	24,33
52	0,008486	0,991514	90516	768	90132	2129245	23,52
53	0,009613	0,990387	89748	863	89317	2039112	22,72
54	0,011729	0,988271	88886	1043	88364	1949795	21,94
55	0,012958	0,987042	87843	1138	87274	1861431	21,19
56	0,013589	0,986411	86705	1178	86116	1774157	20,46
57	0,014960	0,985040	85526	1279	84887	1688042	19,74
58	0,015450	0,984550	84247	1302	83596	1603155	19,03
59	0,017459	0,982541	82945	1448	82221	1519559	18,32
60	0,019623	0,980377	81497	1599	80698	1437337	17,64
61	0,020717	0,979283	79898	1655	79070	1356640	16,98
62	0,020388	0,979612	78243	1595	77445	1277569	16,33
63	0,022183	0,977817	76648	1700	75798	1200124	15,66
64	0,023442	0,976558	74947	1757	74069	1124326	15,00
65	0,026774	0,973226	73190	1960	72211	1050258	14,35
66	0,028920	0,971080	71231	2060	70201	978047	13,73
67	0,030152	0,969848	69171	2086	68128	907846	13,12
68	0,031673	0,968327	67085	2125	66023	839718	12,52
69	0,032680	0,967320	64960	2123	63899	773695	11,91
70	0,035613	0,964387	62837	2238	61719	709796	11,30
71	0,039778	0,960222	60600	2411	59394	648078	10,69
72	0,044211	0,955789	58189	2573	56903	588683	10,12
73	0,047009	0,952991	55616	2614	54309	531781	9,56
74	0,051463	0,948537	53002	2728	51638	477471	9,01
75	0,056130	0,943870	50274	2822	48863	425833	8,47
76	0,061985	0,938015	47452	2941	45982	376970	7,94
77	0,069268	0,930732	44511	3083	42970	330988	7,44
78	0,076967	0,923033	41428	3189	39834	288018	6,95
79	0,083134	0,916866	38239	3179	36650	248185	6,49
80	0,092557	0,907443	35060	3245	33438	211535	6,03
81	0,103003	0,896997	31815	3277	30177	178097	5,60
82	0,114470	0,885530	28538	3267	26905	147920	5,18
83	0,127310	0,872690	25271	3217	23663	121016	4,79
84	0,141661	0,858339	22054	3124	20492	97353	4,41
85	0,157666	0,842334	18930	2985	17438	76861	4,06
86	0,175473	0,824527	15945	2798	14546	59423	3,73
87	0,195232	0,804768	13147	2567	11864	44877	3,41
88	0,217089	0,782911	10581	2297	9432	33013	3,12
89	0,241183	0,758817	8284	1998	7285	23581	2,85
90	0,267637	0,732363	6286	1682	5445	16296	2,59
91	0,296552	0,703448	4603	1365	3921	10852	2,36
92	0,327995	0,672005	3238	1062	2707	6931	2,14
93	0,361989	0,638011	2176	788	1782	4223	1,94
94	0,398500	0,601500	1388	553	1112	2441	1,76
95	0,437422	0,562578	835	365	652	1329	1,59
96	0,478563	0,521437	470	225	357	677	1,44
97	0,521632	0,478368	245	128	181	320	1,30
98	0,566229	0,433771	117	66	84	138	1,18
99	0,611838	0,388162	51	31	35	54	1,07
100	0,657830	0,342170	20	13	13	19	0,97
101	0,703473	0,296527	7	5	4	6	0,87
102	0,747953	0,252047	2	1	1	2	0,75
103	1,000000	0,000000	1	1	0	0	0,50

PŘÍLOHA P V: VÝVOJ NĚKTERÝCH SLEDOVANÝCH UKAZATELŮ 2002 – 2006

Pojišťovny	2002	2003	2004	2005	2006 I. pol.
Počet pojišťoven	42	42	40	45	45
Průměrný evidenční počet zaměstnanců pojišťoven	15 725	15 590	14 906	14 506	14 357
Počet registrovaných pojišťovacích zprostředkovatelů	44 491	43 274	43 574	35 067	41 973
Aktiva celkem (tis. Kč)	237 066 067	261 050 343	293 974 119	320 109 021	326 105 793
Počet pojišťoven na trhu životních pojištění	20	19	19	22	22
Třih životních pojištění - předepsané hrubé pojistné (tis. Kč)	34 036 346	41 128 802	44 201 009	44 954 269	22 574 211
Počet uzavřených pojistných smluv životních pojištění	6 280 892	6 339 349	6 343 565	6 462 893	6 697 429
Náklady na pojistná plnění z životních pojištění (tis. Kč)	12 416 508	15 346 714	23 442 780	19 730 278	9 862 493
Počet vyřízených pojistných událostí	839 396	862 468	1 207 813	994 241	454 704
Počet nevyřízených pojistných událostí	140 136	120 221	113 128	106 473	158 890

PŘÍLOHA P VI: ZÁKLADNÍ POJMY V POJIŠŤOVNICTVÍ

Pojištěný:	Osoba, v jejíž prospěch byla uzavřena pojistná smlouva.
První pojištěný:	Dospělá osoba, která je zároveň pojistníkem i pojištěným.
Druhý pojištěný:	Dospělá osoba, která je vedle prvního pojištěného další dospělou pojištěnou osobou na pojistné smlouvě.
Pojistník:	Osoba, která uzavřela s pojistitelem pojistnou smlouvu, tj. klient pojišťovny.
Pojistitel:	Pojišťovna s platnou licencí.
Pojistka:	Písemná forma pojistné smlouvy.
Pojistná částka:	Maximální limit plnění v případě pojistné události.
Pojistná doba:	Časové období, na které je pojištění sjednáno.
Pojistná událost:	Nahodilá skutečnost, se kterou je spojena povinnost pojistitele plnit pojistnou smlouvu.
Pojistné:	Částka za poskytnutí pojistné ochrany. Bývá placeno v předem dohodnutých intervalech.
Nezasloužené pojistné:	Část předepsaného pojistného podle uzavřené pojistné smlouvy, která časově souvisí s následujícím účetním obdobím bez ohledu na to zda pojistné bylo zapláceno.
Pojistné plnění:	Částka, která je vyplacena v případě pojistné události.
Pojistný kmen:	Soubor uzavřených pojistných smluv. Vztahují se k němu i práva a povinnosti, které z těchto pojistných smluv vyplývají a finanční prostředky ve výši technických rezerv přiměřených tomuto pojistnému kmenu.
Věrnostní bonus:	Podíl na zisku z investičních aktivit, který bude vyplacen pouze v případě dožití se sjednaného konce pojištění prvním pojištěným.
Pojišťovací agent:	Zaměstnanec nebo smluvní partner pojišťovny, s nímž pojistník uzavírá smlouvu.

Pojišťovací makléř:	Smluvní partner pojistníka, který vyhledává vhodnou pojistku u libovolné pojišťovny.
Poškozený:	Ten, kdo utrpěl škodu.
Nákupní cena:	Pojišťovnou stanovená cena, za kterou lze nakoupit podílovou jednotku. Pro nákup jednotek je použita nákupní cena platná v nejbližší oceňovací den následující po dni, kdy bylo možné podílové jednotky zakoupit.
Prodejní cena:	Pojišťovnou stanovená cena, za kterou lze podílovou jednotku prodat.
Výročí:	Výroční den počátku pojištění.
Mimořádné pojistné:	Pojistné, které je v průběhu trvání pojištění uhrazeno pojistníkem nad rámec běžného pojistného dohodnuté v pojistné smlouvě.

[9, 19]